

Īsziņas

Iespēja jauniešiem

Jauniešiem, kuri vēlas gada vai pusotra gada laikā apgūt arodu, no 1.decembra ir iespēja pieteikties Eiropas Savienības (ES) fondu atbalstītajās profesionālās izglītības programmās. Šogad projektā iesaistījušās 34 profesionālās izglītības iestādes visā Latvijā, tostarp Balvu Profesionālā un vispārīzglītojošā vidusskola. Lai bez maksas iegūtu profesiju, jauniešiem jābūt vecumā no 17 līdz 29 gadiem, ar vismaz pamatskolas vai vidusskolas izglītību. Mācīties var arī tie jaunieši, kuri jau apguvuši kādu profesiju, taču kvalifikācija nevar būt iegūta pēdējā gada laikā. Jaunieši vienlaikus var būt reģistrējušies Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) kā bezdarbnieki vai darba meklētāji. Šiem pretendentiem jāievēro, ka vienlaikus ar profesijas apguvi nav iespējams saņemt finansiālu atbalstu NVA īstenoto projektu ietvaros. Uzņemšana pusotra gada profesionālās izglītības programmās notiks no 1. decembra līdz 6.janvārim, bet pieteikumus mācībām vienu gadu ilgajās programmās profesionālās izglītības iestādes pieņems līdz 17.februārim. Mācības pusotra gada programmās sāksies 2015.gada 12.janvārī, bet viena gada programmās - 2015.gada 23.februārī.

Slidenas ielas

Vairāki "Vadugums" lasītāji vērs uzmanību, ka joprojām nav nokaisītas daudzas mazās Balvu ielas. Jāpiebilst, ka Balvu novada pašvaldības mājaslapas sadaļā "Iepirkumi" atrodama informācija, ka pieteikumu termiņš iepirkumam - Balvu novada pašvaldības ielu ikdienas uzturēšanai ziemas apstākļos Balvu pilsētā - noslēgsies 3.decembrī. "Vai nav par vēlu?" jautā sašutušie balvenieši.

Atkārtoti ievēl Pēteri Apini

Par Latvijas Ārstu biedrības (LĀB) vadītāju atkārtoti ievēlēts Pēteris Apinis - viņa atkārtotu apstiprināšanu LĀB vadītāja amatā pagājušajā piektdienas pilnsapulcē nobalsoja 270 biedri, bet pret - 69. Biedrības vadītāja amatam bija izvirzīti divi kandidāti - valdes locekle un Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācijas prezidente Līga Kozlovska un pašreizējais biedrības prezidents P.Apinis.

Foto - E.Gabranovs

Gāja jestrī! Balvu novada dejotāji ne tikai pārsteidza ar moderniem deju soļiem, bet iedrošināja arī klātesošos kustēties mūzikas ritmos.

Iededz lielo egli

Svētdien Balvu Kultūras un atpūtas centra laukumā, spītējot aukstumam, jaunākie pilsētnieki kopā ar rūķu komandu iededza pilsētas lielo egli. Rūķi, kamēr bērni klātesošajiem demonstrēja savas dejas un dziedāt prasmes, lēja sveces, lai egles iedegšanas brīdī uzburtu sveču salūtu.

Atklājot egli, Balvu novada domes deputāts Aigars Pušpurs atgādināja, ka ir pagājis gads un atkal pienācis skaistākais mirklis gada nogalē, kad mēs savās domās un cerībās esam gatavi piepildīt Ziemassvētku brīnumus: "Novada pašvaldības vārdā novēlu īstenot visus izvirzītos mērķus, lai valda mīlestība un satiecība ģimenēs!" Rūķu palīgs mudināja klātesošos nopurināt nedarbus un ar kāju dimdināšanu atbalstīt dejotājus, kuri demonstrēja dažādas enerģiskas dejas. Mūsdienu deju skolotāja Dita Nipere jautāja, kāds bija viņas audzēkņu noskaņojums, uzsvēra, ka tuvojošos Ziemassvētku laiku vēlas izbaudīt un izbauda gan mazi, gan lieli rūķi: "Ikviena gada nogale bērniem ir savdabīgs atskaites laiks, kad koncertos demonstrējam apgūtās prasmes. Pavisam nesen bijām Valmierā, kur rādījām, kā esam iemācījušies Dziesmu svētku mūsdienu deju repertuāru. Ceru, ka rezultāti būs labi!" Tāpat D.Nipere atklāja, ka uztraukums svētdien izpalika, jo, kā liecināja lielais apmeklētāju skaits, sals nebaidīja pat mazuļus. "Galvenais ir gaidīšanas prieks - lai pozitīvas domas un miers mūsu sirdīs!" viņa piebilda. Arī deju skolotāja Līga Moroza-

Ušacka nešaubās, ka viņas vadītās studijas "Terpsihora" četru grupu dejotājiem noskaņojums bija vairāk nekā lielisks: "Bet vēl lielāks prieks par to, ka uz svētku mirkli ieradās bērni no visām malu maliņām." Deju studijas dalībnieki dzīvo vēl viena īpaša pasākuma gaidās, kad "Terpsihora" pulcēsies uz kopēju eglīti. Šis pasākums, kā atzina dejotājas, vienmēr ir izcēlies ar savu emocionalitāti un vērienīgumu. Līga, tincināta, vai pati joprojām tic brīnumiem, atzina, ka "jā". Izrādās, Ziemassvētku brīnumus ar nepacietību gaida arī 12.Saeimas deputāts Jānis Trupovnieks, kurš lielās egles atklāšanas laikā steidza fotogrāfijās iemūžināt meitiņas uzstāšanos. Viņš neslēpa, ka vienmēr, skatoties bērnu sagatavotās dejas vai dziesmas, tur ikšķi, lai viss izdotos, kā iecerēts: "Arī mums, visiem pārējiem, vienam otrs ir jācieta un jārespektē, citādi sabiedrībā nevaldis iekšējais miers, sapratne un izpratne. Ja būs satiecība, neizpaliks attīstība!"

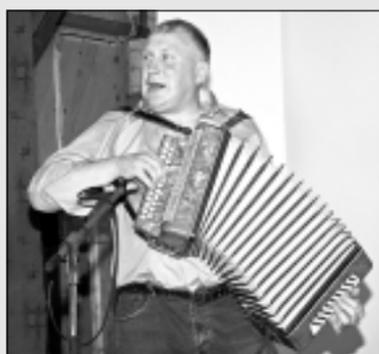
Jauko noskaņojumu neslēpa arī svētku apmeklētāji. Balveniete Anita Jaundžeikare pastāstīja, ka eglītes atklāšanā ieradusies kopā ar meitiņu Lāsmu (1,5 gadi) un vīru Aigaru. Neskatoties uz Lāsmas vecumu, meitenītei šis nebija pirmais pilsētas egles apmeklējums. "Tiesa, pērn Vecgada naktī viņa pie egles ratiņos nogulēja. Grūti prognozēt, kā būs šogad, kad gadumiju atkal sagaidīsim pilsētas centrālajā laukumā. Tomēr nešaubos, ka būs ne mazāk jauki, tāpat kā egles gaismiņu ieslēgšanā," pārliecināta A.Jaundžeikare.

E.Gabranovs

Nākamajā Vadugunī

- **Adventes sveces iedegs dziedošs ģimenes Bērnodārzā "Sienāzītis" - jauna tradīcija**
- **Turpina viduslaiku tradīcijas Sniegavīru teletīls: Briežuciems - Dobeles - Stabļova**

Medņevā skan ermoņikas.

7. lpp.

Ciemojamies Inčukalna novadā.

8. lpp.

Vārds žurnālistam

Mēs ne vienmēr esam pavēlnieki savam liktenim. Mūsu dzīve ne vienmēr ir tāda, kādu to iedomājamies. Un ne visi var mainīt savu dzīvi, mainot savas domas. Par to prātoju Balvu teritoriālās Invalīdu biedrības pasākumā, kad priekšnesumu sniedza cilvēki ratiņkrēslos ar smaidīgajām pavadonēm. Viņi mūzikas ritmā griezās, sita plaukstas, smaidīja, dziedāja "Pie Dieviņa gari galdi" bet es... es raudāju. Jā, zinu, ka ar domu palīdzību caur apziņu cilvēks var atvērt durvis uz Visumu, kas sevī ietver mīlestību, mieru, prieku par dzīvi, gudrību... Bet liktenis kādam no mums atņem visdārgāko - veselību un uzraksta slēdzienu: invalīds. Īsi, skaidri un bez emocijām. Un tās sāpes nav tādas, kā tai dziesmiņā par Jānīti, kuram kādu dienu sāpēja mati vai vēders. Ir sāpes, kas nogalina prieku, enerģiju, spēku, moka ne tikai fiziski, bet arī garīgi. Kur šie cilvēki ņem spēku, to zina tikai viņi paši. Aizdedzot Adventes svečītes, mēģināsīm izprast šo gaidīšanas laiku dziļāk, personiskāk. Vairosim mīlestību starp saviem mīļajiem, bet neaizmirsīsim arī kādu slimu vai vientuļu cilvēku, ko pazīstam. Varbūt mūsu labais vārds vai darbs viņiem dos spēku šajā tumšajā laikā.

Zinaida Logina

Pasākums

Aicina dzīvot ar cerību

Starptautisko invalīdu dienu visā pasaulē atzīmē 3.decembrī jau kopš 1993.gada. Tā ir diena, kad cilvēki vienojas kopējos pasākumos, lai vēlreiz akcentētu cilvēku ar invaliditāti problēmas un to iespējamās risinājumus.

Balvu teritoriālās invalīdu biedrības biedri 29. novembrī bija pulcējušies šai dienai veltītā pasākumā, kas notika Balvu muižā. Pasākumu atklāja Helēna Dmitrijeva, kura pašas gatavotajā svētku scenārijā bija ievijusi izjustas un siltas dzejas rindas. "Jau rīt mēs iedegsim pirmo Adventa svečīti kā apliecinājumu tam, ka kaut kur klusi, klusi caur sirds durvīm plūst Dieva gaismas straumītes un dvēseles dziļumos iezvanās pirmie Ziemassvētku gaidīšanas zvani. Šodien mēs sanācām kopā, lai saprastu, ka ikviens no mums ir vajadzīgs un noderīgs sabiedrībai, jo, darot kaut ko citu labā, mēs iegūstam paši. Prieks uzplaukst draugu satikšanās brīnūmā, jo dzīve bez draugiem ir tas pats, kas vasara bez saules gaismas," teica Helēna. Viņa pauda prieku, ka Balvos ieradusies ciemiņi no Alūksnes, Gulbenes un Medņevas biedrībām, ar kurām draudzības saites vieno jau daudzu gadu garumā. Biedrības vadītājs Staņislavs Cibulis klātesošajiem novēlēja veselību un gaišu tuvojošos Ziemassvētku laiku. "Vislielākā vērtība sabiedrībā ir cilvēks. Arī Romas pāvests Francisks, uzstājoties Strasbūrā, teica, ka cilvēciskā cieņa vajadzīga katram, neskatoties ne uz ticību, ne ādas krāsu. Šajā Adventa laikā mums kā cilvēkiem jāsauglabā šī vērtība - cieņa. Un Adventa svece ir jāiededz savās sirdīs, lai tā spīd ikvienam, ko mēs sastopam savā ceļā," savā uzrunā teica pāvests Mārtiņš Klušs. Viņš mudināja ikvienu garīgi bagātināties, gūt sirdsmieru un dzīvot ar mīlestību sirdī. Viļakas novada priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs atgādināja, ka visbiežāk čīkst un žēlojas tieši veselie, bet cilvēki ar īpašām vajadzībām ir stiprāki un izturīgāki. "Mūsu vecvecāki teica, lai tikai nav kara, tad var dzīvot. Mūsu islaicīgās grūtības var pārvarēt ar Dieva svētību. Paldies jūsu biedrības vadītājam, kurš ikvienu iedvesmo un dod cerību," teica S.Maksimovs piebilstot, ka jādzīvo ar cerību, ka viss būs labi. Viņš ar ģimeni dāvināja svētbildi ar uzrakstu "Jēzu, es uzticos tev!". Balvu novada sociālo un veselības jautājumu komitejas priekšsēdētājs Egons Salmanis pasniedza novada Atzinības rakstus aktīvākajiem biedrības biedriem Zigrīdai Šolinai, Ingridai Pitkevičai, Marijai Duļbinskai, Inārai Sprudzānei, Skaidrītei Krieviņai, Mariannai Kokorevičai, Jurim Fjodorovam, Uldim Gabrānam, Valentīnai Andrejevai, Terēzijai Gruzdulei un Ivetai Puļai. Viņš dāvināja arī muzikālu priekšnesumu. "Jūs esat viedi ļaudis, viena no biedrībām, kas ir saglabājuši pārnovadu struktūru, jo jūs strādājat arī ar citu novadu ļaudīm. Paldies par jūsu devumu novadam," teica E.Salmanis. Piecpadsmit biedri saņēma arī biedrības pateicības par ieguldīto darbu. Katram biedrības biedram floristikas pulciņa dalībnieces un viņu vadītāja Ingrida Pitkeviča bija

Foto - Z.Logina

Saņem ziedus un laba vēlējumus. Pasākumā Balvu teritoriālās Invalīdu biedrības priekšsēdētājs Staņislavs Cibulis izteica pateicību visiem par sniegto atbalstu biedrības darbības nodrošināšanai un šī pasākuma atbalstītājiem.

Foto - Z.Logina

Vienojas kopīgā dziesmā. Visi klātesošie vienojas kopīgā dziesmā "Pie Dieviņa gari galdi".

Foto - Z.Logina

Priecē ar deju. Balvu pensionāta kolektīvs šajā dienā bija parūpējies par koncertu, kurā bija gan skečs, gan dziesmas, gan dažādas dejas.

sarūpējušas dāvanīņas, bet māmiņu kluba vadītāja Marija Duļbinska pateicās arī aktīvākajām māmiņām.

Noslēgumā visi mīlojās pie svētku galda un dejoja Ģirta Ripas spēlēto dziesmu pavadījumā.

Z.Logina

Latvijā

Dāvja ārstēšanai nauda savākta - ziedojumu kontu slēdz. Pagājušajā nedēļā sabiedrība aktīvi iesaistījās labdarībā, vācot līdzekļus smagi slimā 9 gadus vecā Dāvja ārstēšanai Filadelfijas klīnikā ASV. Latvijas iedzīvotāji zēna ārstēšanai saziedojuši aptuveni 245 000 eiro, bet trūkstošos 100 000 eiro puisēna ārstēšanai segs no VAS "Latvijas Valsts meži" ziedojumiem, kas šoreiz būs speciāli izņemti zēna ārstēšanai. Pirmdien ziedojuma kontu, kur krāta nauda Dāvja ārstēšanai, slēdza.

Strādājošo vidējā pirktspēja pārsniegusi pirmskrīzes līmeni. Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) datiem vidējās bruto algas kāpums šī gada 3.ceturksnī bija 7,4%, salīdzinājumā ar pērnā gada 3.ceturksni. Algu pieaugums turpināja būt straujāks tieši privātajā sektorā. Ņemot vērā visai nelielo cenu kāpumu, alga "uz rokas" 3.ceturksnī bija par 7,8% lielāka nekā pirms gada. Līdz ar to strādājošo pirktspēja nu jau ir pārsniegusi pirmskrīzes līmeni – vidējā neto alga ir par 1% lielāka nekā vēsturiskais maksimums 2008. gada 4.ceturksnī, ņemot vērā arī cenu kāpumu šajā periodā.

Pieaugusi Krievijas bruņoto spēku gaisa un jūras kuģu aktivitāte Latvijas pierobežā. Šogad Krievijas bruņoto spēku lidmašīnas un kuģi Latvijas robežai pietuvojušies vairāk nekā 250 reizes, - vēsta Aizsardzības ministrija. Pēdējā laikā ir būtiski augusi Krievijas bruņoto spēku gaisa un jūras kuģu aktivitāte Latvijas pierobežā. Krievijas lidmašīnas virs Baltijas jūras neitrālajiem ūdeņiem pie Latvijas teritoriālo ūdeņu ārējās robežas galvenokārt pārvietojas bez ieslēgta automātiskā atbildētāja, bez lidojuma plāna un neatbild uz civilās gaisa telpas kontroles radiosakariem, tādējādi radot apdraudējumu civilās aviācijas gaisa kuģu satiksmei.

Valsts iestāžu darbiniekus atkal drīkst prēmēt, bet jābūt sasniedzamiem. Ministrijās, valsts iestādēs un kapitālsabiedrībās kopš krīzes sākuma tika liegtas vai ierobežotas iespējas materiāli stimulēt darbiniekus papildus darba algai. Šobrīd tas nav aizliegts, tomēr Valsts kanceleja atgādina valsts institūciju vadītājiem, ka prēmēt pilnīgi visus darbiniekus tikai tāpēc, ka ir gada beigas vai kāds zīmīgs datums, nav pareizi - materiālajam stimulam jābūt saistītam ar konkrētiem sasniegumiem,

Izskatās, ka streiks tomēr būs. Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (LIZDA) palīdzēs Izglītības un zinātnes ministrijai (IZM) īstenot reformas pedagogu atalgojumu jomā, taču joprojām plāno rīkot streiku, lai panāktu algas palielināšanu. Vispirms pedagogi 11.decembrī rīkos protesta akciju pie Saeimas, lai paustu savu nostāju par lēno procesu, un par tālāko rīcību lems pēc tam.

/No portāliem www.delfi.lv, www.tvnet.lv, www.apollo.lv/

Veidosim Ziemassvētku un Vecgada numuru kopā!

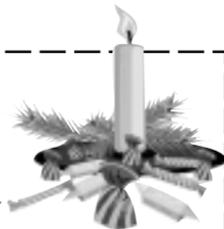
Tuvojas Ziemassvētki – ar pārdomām, ar pārsteiguma un paldies vārdu gaidām. Lai Jums un citiem svētkus radītu ar padarīta darba sajūtu, ir īstais laiks pārdomāt par cilvēkiem, kas Jums šogad darījuši labu, palīdzējuši, atbalstījuši, stiprinājuši vai vienkārši īstajā brīdī bijuši līdzās.

Es saku paldies!

Teksts publicēšanai (par ko un kam sakāt paldies)

Iesūtītāja vārds, uzvārds, adrese, tālrunis _____

Nosūtiet kuponu "Vaduguns" redakcijai līdz 17. decembrim. Jūsu paldies vārdus bez maksas publicēsim Ziemassvētku numurā.

Aptauja

Izvērtējam aizejošo gadu

Gada notikums 2014

LABĀKAIS NOTIKUMS

SLIKTĀKAIS NOTIKUMS

Jūsu dzīvesvietā _____

Jūsu mājās _____

Kurš vai kuri no šiem notikumiem, Jūsprāt, nominējams (-i) par labāko un sliktāko "Gada notikumu 2014"?

Āfrikas cūku mēris, skaistumkonkursi, jaunu piemiņas plāksņu atklāšana, novada svētki, festivāli, traģiskas autoavārijas, skolu slēgšana, Balvu izglītības iestāžu reorganizācija, ķīviņi deputātu vidū, bijušo vadītāju nomaīna, izsoles nerīkošana Balvu ezerā, sabiedrībā pazīstamu cilvēku nāve, Saeimas vēlēšanu rezultāti, atskurbtuves atklāšana Balvos, kūdras ražotnes atklāšana Lutinānu purvā, Balvu Novada muzeja jauno ekspozīciju atklāšana.

Cits variants: _____

Gada cilvēks 2014

Novadā _____

Jūsu dzīvesvietā _____

Kurš cilvēks un kāpēc Jums šogad bijis īpašs? _____

Gada pārsteigums 2014

Kas šogad Jūs visvairāk pārsteidza (cilvēks, notikums)? _____

Kādas šī gada kļūdas vairs neatkārtosiet? _____

Kādu gudrību šogad esat iemācījies? _____

Anketu nosūtīšanas termiņš – 20.decembris. "Vaduguns" adrese: Teātra 8, Balvi, LV 4501
Trīs interesantāko anketu iesūtītāji saņems pārsteiguma balvas.

Jūsu vārds, uzvārds _____

Adrese, tālrunis _____

Rugāju novada domē

20.novembra sēdes lēmumi

Iznomā zemi

Nolēma slēgt nomas līgumu ar Aivaru Baķi par pašvaldībai piekritošās zemes vienības 1,1 hektāra platībā iznomāšanu uz 10 gadiem. Zemes nomas maksa gadā - 1,5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības. Papildus tai nomnieks iznomātājam maksā likumos noteiktos nodokļus.

Piešķir adreses

Izskatīja Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās nodaļas vēstuli par ēkām bez adreses. Apstiprināja adreses Rugāju novadā: "Kononi", Lazdukalna pagasts, Rugāju novads, LV-4577; Dzelzceļa iela 2, Rugāji, Rugāju pagasts, Rugāju novads, LV-4570.

Piešķir nosaukumus

Piešķīra nosaukumus nekustamajiem īpašumiem: 5,5 hektāru platībai nosaukumu "Skoliņas"; 10,2726 hektāru platībai nosaukumu "Zīle"; 6,67 hektāru platībai nosaukumu "Draviņas".

Izbeidz zemes lietošanas tiesības

Nolēma izbeigt zemes lietošanas tiesības Vikentijam Saleniekam 6,3 hektāru platībā. Nolēma uzaicināt viņu noslēgt zemes nomas līgumu šai zemes vienībai.

Maina lietošanas mērķi

Nolēma mainīt lietošanas mērķi zemes vienībai 28,5 hektāru platībā. No zemes, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība, turpmāk tā būs zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mezsaimniecība.

Piešķir līdzfinansējumu projektam

Izskatīja Rugāju novada vidusskolas direktora vietnieces izglītības jomā Lauras Kļaviņas iesniegumu ar lūgumu atbalstīt Rugāju novada domes sagatavoto projektu iesniegšanai Eiropas Savienības Eiropas lauksaimniecības fondu lauku attīstībai atklātā LEADER projektu konkursā. Nolēma atbalstīt Rugāju novada domes sagatavoto projektu "Karjeras un kompetenču centra "Kāpnes" darbības pilnveidošanai" iesniegšanai Eiropas Savienības Eiropas lauksaimniecības fondu lauku attīstībai atklātā LEADER projektu konkursa pasākumā "Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā" īstenošanai. Nolēma piešķirt projektam pašvaldības līdzfinansējumu no projekta attiecināmajām izmaksām – EUR 160 un PVN 21% apmērā, kā projekta neattiecināmās izmaksas EUR 336. Projekta apstiprināšanas gadījumā līdzekļus piešķirs no Rugāju novada pašvaldības 2015.gada budžeta plānotajiem līdzekļiem.

Piešķir ikmēneša pabalstu

Nolēma piešķirt bijušajai Rugāju pagasta padomes un Rugāju novada domes priekšsēdētājai Ritai Krēmerei ikmēneša pabalstu divu minimālo mēnešalgu apmērā. Pabalsta izmaksas termiņš noteikts no šī gada novembra līdz tādu apstākļu iestāšanās, kas izraisa pabalsta izmaksas samazināšanos vai pārtraukšanu. R.Krēmerei ir pienākums ziņot Rugāju novada domei par tādu apstākļu iestāšanos, kas izraisa pabalsta izmaksas samazināšanu vai pārtraukšanu.

Piešķir atvaļinājuma daļu

Nolēma piešķirt Rugāju novada domes priekšsēdētājai Sandrai Kapteinei ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma daļu - divas kalendārās nedēļas no 1. līdz 14.decembrim ieskaitot.

M.Sprudzāne

Īsumā

Atklāj Latvijas pašvaldību atsaucību e-pastos

Lai noskaidrotu, cik atbildīgi pašvaldības attiecas pret digitālo saziņu ar Latvijas iedzīvotājiem un uzņēmējiem, Latvijas pašvaldību e-indeksa veidotāji veikuši eksperimentu. Ja caur pašvaldības oficiālo e-pasta adresi atbildes saņemtas 92% gadījumā, tad uz tās sociālo tīklu profilam vēlto jautājumu atbildi saņēma vien 65%. Tāpat noskaidrots, ka caur e-pastiem atbildes iedzīvotāji var saņemt ātrāk nekā pašvaldības sociālajos tīklos – e-pastos 84% gadījumā atbildes saņemtas stundas laikā, kamēr sociālajos tīklos atsaucīgās pašvaldības šajā laika limitā iekļāvās pusē gadījumā. TOP10 ātrākās pašvaldības e-pastos: Zilupes novads - 2 min., Ādažu novads - 4 min., Kokneses un Stopiņu novadi - 5 min., Saulkrastu novads - 6 min., Smiltenes novads un Jūrmala - 7 min., Kuldīgas novads - 9 min., Carnikavas novads - 10 min., Bauskas novads - 11 min.

Pieredze

“Īsta gaļa mums, zaļa dzīve jums!”

Vai mūsdienās viegli būt jaunam? Vai viegli dzīvot un saimniekot laukos? “Jā, ja vien ir aicinājums to darīt,” pārliecināta Viļakas novada Šķilbēnu pagasta Upītē dzīvojošā Matisānu ģimene. Inese un Sandis ir jauna ģimene, kas audzina trīs bērnus un par spīti dažādām dzīves grūtībām meklē un atrod iespējas, kā nopelnīt. Jau otro gadu Matisānu ģimenes bizness ir mājražošana – desu gatavošana un gaļas kūpināšana. Lai arī sākums ražošanai bija diezgan smags, jaunie uzņēmēji atzīst, tas ir tā vērts.

Ideja nodarboties ar mājražošanu Ineses un Sanda ģimenē nenāca no zila gaisa. Iepriekšējais Sanda bizness bankrotēja, turklāt pieteicās bērniņš, un vajadzēja domāt, ko darīt tālāk. Un tieši tad pavasarī viņi saņēma uzaicinājumu uz semināru par mājražošanu. Inese atminas, ka toreiz bija ļoti liela interese atsaucība. Arī viņi aizbrauca uz Balviem, noklausījās lektoru stāstītajā un iepazinās ar citiem, kas nodarbojas ar kaut ko līdzīgu. “Pārtikas un veterinārā dienesta speciāliste mūs iedrošināja: mājražotājs savu produkciju drīkst ražot arī dzīvoklī. Un vīram šī ideja iepatīkās, jo Sandim ļoti patik rosīties virtuvē. Viņš nemitīgi eksperimentē ar ēdieniem, turklāt ģimenes vajadzībām šad tad izžāvēja kādu gaļas gabalu,” stāsta Inese.

Sāka ar mazumiņu

“Viss sākās ar vēlmi pamēģināt ko jaunu,” teic Sandis. Ne viņam, ne Inesei pirms tam nebija ne atbilstošas izglītības, ne pieredzes pārtikas nozarē. Sandis Malnavas koledžā apguvis uzņēmējdarbību lauksaimniecībā, bet Inese Bulduru dārzkopības tehnikumā mācījusies Ainavu un augu dizainu un neklātienē absolvējusi RTU Būvniecības inženierzinātņu fakultāti programmā ģeomātika (ģeodēzija un kartogrāfija). Inese smaidot teic: “Redz, kā dzīvē notiek, savā jomā darboties nesanāk. Kad ar Sandi iepazināmies, bija jāizvēlas, kur dzīvosim. Viņš kā lauku puika uz Rīgu nākt negribēja, tad nu es, būdama Salacgrīvas meitene, kas izaugusi pie jūras, pārcēlos uz laukiem. Nu jau pieci gadi pagājuši, kopš dzīvoju Upītē.”

Nākamgad aprīlī aprītēs divi gadi, kopš dibināts uzņēmums “Ineses Matisānes mājražošana”. Jaunie uzņēmēji skaidro, ka pagaidām būt pašnodarbinātai personai ir izdevīgāk un vienkāršāk, taču, iespējams, ar laiku viņi pierēģistrēsies kā SIA vai uzsāks komercdarbību, jo bez šāda statusa iet secen Eiropas projektu nauda.

Jaunā ģimene retoriski jautā, ko mūsdienās laukos var darīt? Ir tikai dažas izvēles iespējas – darbs skolā, pašvaldībā vai arī pie kāda zemnieka. Tas ir arī viss, tāpēc par savu nākotni nākas domāt pašiem. Drīz pēc tam, kad Inese pierēģistrēja savu mājražošanas uzņēmumu un sakārtoja nepieciešamo dokumentāciju, par iekrāto naudu viņi nopirka ražošanai nepieciešamo – gaļas mašīnu, desu spiežamo aparātu, arī gaļas smalcinātāju samaisīšanai.

Zaļie tirdziņi tagad modē

Uzņēmējdarbības sākums bija grūts, jo vajadzēja daudz eksperimentēt. Turklāt jau toreiz Inese un Sandis saprata, ja būs vēlme strādāt nopietni, jādoma par jaunu, lielāku žāvētavu. “Sākumā bieži gadījās, ka izžāvējām desu, izkūpinājām gaļu, bet kaut kas nesanāca un saražotā produkcija bija vienkārši jāizmet. Tādos brīžos gan nolaidās rokas un likās, - nu nē, viss, metam mieru, nav ko māžoties,” biznesa pirmsākumus atceras Inese.

Vienu mēnesi ieņēmumi un izdevumi *pa nullēm*, nākamajā - nedaudz plusiņā. Tas ir normāli, tagad apgalvo mājražotāji. Tikai šogad augustā (pēc vairāk nekā gada) viņi sāka *atsperties* un tā pa istam izbaudīt sava darba augļus. Sākumā *zaļais* tirdziņš bija tikai Balvos un Gulbenē, taču ar tirgošanas divas reizes mēnesī *savilkt galus* izrādījās pagrūti, jo savu artavu prasīja ceļa izdevumi un maksa par tirdzniecības vietu. Toties tagad situācija mainījies. *Zaļo* tirdziņu ideja aptver arvien vairāk un vairāk pilsētu – cilvēki grib dzīvot arvien veselīgāk, ēst ekoloģisku un mājās ražotu pārtiku. “Braucam uz Alūksni un Viļaku, katru otro nedēļu esam Rēzeknē pie veikala “Maxima”, kur tagad mums ir sava vieta. Citreiz vienā dienā jāpaspēj izbraukāt uz trīs pilsētām. Te gan jāsaņem paldies labajiem kaimiņiem, kuri izpalīdz ar transportu. Tad viens no mums brauc uz vienu tirdziņu, otrs - uz otru,” stāsta Inese.

Vajag eksperimentēt, tad sanāks

Vai var iemācīties gatavot desas un kūpināt gaļu, ja nav

Ja grib, tad var. Inese un Sandis Matisāni nesaimnieko daudz gadu veidotā un lolotā lauku saimniecībā, viņi pieredzi ar mājražošanu laukos sākuši gūt salīdzinoši nesen. Jaunie uzņēmēji ir pārliecināti, - ja vien ir vēlme darboties un realizēt savas idejas, jāiet un jārunā ar Lauku atbalsta dienesta vai Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra pārstāvjiem, jāinteresējas par iespējamajiem atbalsta projektiem, aktualitātēm, izglītojošiem semināriem, tad viss izdosies.

pieredzes? Ineses un Sanda piemērs pierāda – var, tikai vajadzīga liela apņemšanās, vēlme mācīties un darīt! Ļoti daudz informācijas jaunie ražotāji atrod interneta portālos. Tas ir Sanda darba lauks, jo tieši viņš ir tas, kurš meklē jaunas receptes, izmēģina tās un uzlabo. Taču pašas labākās receptes, kā uzskata saimnieks, atrodamas veco laiku krievu grāmatās, kuras Sandis atradis un iegādājies īpašumā.

Pašreiz mājražotāji tirgū pircējiem piedāvā vairāku veidu produkciju - lauku desu, šķiņķa desu, vistas gaļas ruli, žāvētu gaļu, vistas un cūkgaļas sardes, auksto gaļu, liellopa aknu pastēti, pa retam arī kādu žāvētu vistīpu. To visu gatavo, tikai izmantojot dabīgās garšvielas – sāli, piparus, ķimenes un ķiplokus. Gaļu mājražotāji iepērk no tāliem un ne tik attāliem kaimiņnovadu uzņēmējiem.

Kopš biznesa pirmsākumiem saražotās produkcijas apjomi būtiski palielinājušies. Ja vēl pirms gada mazajā žāvētavā vienā reizē varēja sagatavot 50 kilogramus produkcijas, tad tagad pārbūvētajā (lielajā) žāvētavā - jau 300kg. Inese un Sandis sapratuši, ka gaļas garša atkarīga no vairākiem svarīgiem faktoriem. Viens no tādiem ir malka, ar kādu žāvē (Matisāni izmanto alkšņu un ābeļu malku), tikpat svarīgs ir arī pareizi izbūvēts dūmvads. Patiesībā gaļas un desu ražošana ir pietiekami darbietilpīgs process. Viena diena jāvelta gaļas sagatavošanai, bet nākamā paiet, sagatavojot un uzraugot žāvēšanas procesu. Matisānu ģimene gaļu žāvē un desas gatavo 12 kilometrus attāļajā mājā, kuras tuvumā uzbūvēta lielā žāvētava. Parasti darbdiena sākas ap 8 rītā, kad Inese ar Sandi dodas uz mājām “Lejastačos” un iekur žāvētavu. Tad atliek tikai gaidīt, kad gaisā uzvirto gardās gaļas un kūpinājumu pievilcīgais aromāts. Tiesa gan, līdz šim brīdim jāgaida vismaz 10-12 stundas.

Risks attaisnojies

Šajā ģimenē pienākumi katram skaidri. Inese atbildīga par gaļas pasūtīšanu, sagatavošanu, tirdziņu sarunāšanu, savukārt vīrs pārziņā ir žāvēšanas process un viss, kas ar to saistīts. Nedaudz vairāk kā gadu Inese bija spiesta lielāko daļu rūpju par biznesu uzņemt uz saviem pleciem, jo Sandis strādāja algotu darbu. Taču, kad pirms deviņiem mēnešiem Matisānu ģimene ienāca meitiņa Madara, viņi saprata, ka kaut kas jāmaina. Sandis pieņēma svarīgu lēmumu un aizgāja no darba, lai vairāk laika veltītu abu kopīgajai lietai. “Mums pašiem bija interesanti, vai spēsim to visu *pavilkt*, jo ražošanas apjomi palielinājušies. Izrādās, spējam,” apgalvo Inese.

Kā visiem uzņēmējiem, arī Matisāniem prātā vairākas idejas,

Pašiem savs moto. Gaļas un desu sagatavošana notiek dzīvokļa virtuvē Upītē, bet kūpināt un žāvēt produkciju viņi ved uz netālu esošo lauku īpašumu, kur tiek būvēta ģimenes māja. Kad Inesei ar Sandi kā mājražotājiem vajadzēja piedalīties izstādē, viņi saprata, ka uzņēmumam vajadzīgs savs logo vai moto. Tā arī tapa sauklis: “Īsta gaļa mums, zaļa dzīve jums!” Jautāti, kurš no ražotajiem produktiem pašiem garšo vislabāk, uzņēmēji smaidot teic: “Vairs nekas. Arī veikalā gaļas un desas vairs nepērkam. Pēc tā, kā paši sākām kūpināt, tās vienkārši nespējam ieēst - negaršo.”

kā attīstīties. Viena no iecerēm ir pārcelties uz dzīvošanu “Lejastačos” un saimniekot tur. “Protams, gribētu paši audzēt lopus, turēt vistas, zosis, trušus. Pie mājas mums ir padzīvēti hektāri zemes, tā ka vietas pietiktu visam,” prāto Inese un Sandis. Viņi sapratuši arī to, ka papildus gaļas kūpināšanai un desu ražošanai būtu jāatrod vēl kāda brīva niša, jo nevar zināt, cik ilgi vēl pircējiem būs svarīgi apmeklēt *zaļos* tirdziņus un cik ilgi tie vispār pastāvēs. Matisānu ģimenes pārliecība, - ir jāmeklē vēl kaut kas savs, īpašs, ar ko piesaistīt pircējus. “Nevienā biznesā nedrīkst atļauties atslābt, jāiet laukumā līdz,” teic Inese un Sandis, atklājot vēl dažus nākotnes plānus, par kuriem noteikti vēl ne reizi vien dzirdēsīm.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Cik piemērota dzīves vide Latvijā ir cilvēkiem ar īpašām vajadzībām?

Viedokļi

Jābūt aktīviem

AIVARS TŪCIS, sporta un rehabilitācijas kluba "Medņeva" vadītājs

Esmu 3. grupas invalīds kopš 24 gadu vecuma, nu jau 16 gadus. Uzskatu, ka galvenās grūtības, ar ko nākas saskarties visiem cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, ir finansiāla rakstura. Piemēram, mans pabalsts ir aptuveni simts eiro mēnesī un, ja nebūtu citu ienākumu, izdzīvot būtu ļoti grūti. Tā kā turpinu strādāt kā pašnodarbinātais, varu iztikt.

Laukos situācija nodarbinātības jomā, protams, atšķiras no situācijas pilsētā.

Laukos klājas grūti

JĀNIS ŠAKINS, Šķilbēnu parohijas mācītājs

Ratiņkrēslos pārvietojos jau kopš 1980. gada, kad guvu darba traumu. Strādāju par mehanizatoru kolhozā un salauzu muguru. Kad biju jaunāks, ratiņkrēslu centos izmantot mazāk - pārvietojos

Mūsu pagastā daudzi invalīdi vairāk vai mazāk kaut kur piestrādā, jo darba devējam jau arī nav nekāda lielā strādnieku izvēle. Tā kā vairums darbaspējīgo cilvēku aizbraukuši uz pilsētām, atrast darbiniekus nav viegli, līdz ar to darbā ņem arī invalīdus. Domāju, laukos, kur visi viens otru pazīst, cilvēki ir iecietīgāki. Nevienam nerāda ar pirkstu arī uz invalīdiem ar garīgās veselības traucējumiem. Pilsētā ir citādāk.

Domāju, daudz kas atkarīgs no paša cilvēka, jo ir jābūt aktīvam un jāmeklē iespējas, tad arī viss notiks. Ar varu jau nevienam nevar piespiest. Mūsu sporta un rehabilitācijas klubā šobrīd aktīvi darbojas aptuveni 15 biedri. Divi no viņiem pārvietojas ratiņkrēslos. Regulāri rīkojam dažāda veida pasākumus un sacensības. Oktobrī notika Imanta Kalugas kauss, vasarā piedalījāmies sporta spēlēs Valmierā, 11 komandu konkurencē ierindojoties 3. vietā. Reizi gadā rīkojam zolītes turnīrus. Mums ir laba treniņzāle, tikai nav tik daudz aktīvo cilvēku, kuri nāk trenēties. Braucam ciemos pie kaimiņiem - vairāk sadarbojamies ar Balvu, Gulbenes un Alūksnes invalīdu biedrībām. Nesen bijām ciemos pie Alūksnes invalīdu biedrības, kas svinēja savu 25. jubileju, sestdien bijām aicināti pie balveniešiem, bet 2. decembrī dosimies uz Gulbeni.

ar krūku palīdzību, ko mēdzu darīt arī tagad. Šogad piešķīra arī invalīdiem paredzēto elektrisko skūteri.

Lauku rajonos cilvēkiem ar īpašām vajadzībām klājas ļoti grūti, jo nav izveidota viņiem pietiekami piemērota vide. Ja nemaldos, savas dzīves vietas apkārtnē bez problēmām ratiņkrēslos var apmeklēt baznīcu, arī Upītes tautas namu. Savukārt, piemēram, veikali Upītē nav iekārtoti tā, lai tajos bez citu palīdzības varētu iekļūt ratiņkrēslos. Tāda pati situācija ir ar Šķilbēnu parohijas pārvaldes ēku. Līdzīgas problēmas sastopamas arī Rekvā, kur, ja nemaldos, ir tikai kāds viens veikals, kas piemērots arī cilvēkiem ratiņkrēslos. Nereti cilvēkiem ar īpašām vajadzībām paredzētā uzbraucamā vieta ir pārāk slīpa. Nedaudz citādāka situācija ir Balvu pilsētā, kur vismaz apmeklēt lielveikalus ratiņkrēslos nesagādā problēmas.

Pēdējo gadu desmitos piemērotāka vide cilvēkiem ar īpašām vajadzībām varbūt kļuvusi pilsētās, laukos - diez vai. Turklāt, manuprāt, par invalīdiem joprojām sagla-

Novada pašvaldība mūs atbalsta un vairāk vai mazāk finansējumu mums piešķir. Tādā ziņā nekādas problēmas neizjūtam.

Man grūti spriest par to, cik piemērota mūsu vide ir cilvēkiem ratiņkrēslos, tomēr domāju, ka, salīdzinot ar laiku pirms 10 gadiem, iespēja invalīdam ratiņkrēsli iekļūt veikalos, ārstniecības un citās iestādēs ir krietni uzlabojusies. Daudz kur ierīkotas uzbrauktuves, bet jaunos veikalus uzreiz būvē piemērotus arī invalīdu vajadzībām. Cita situācija ir daudzdzīvokļu mājās, kur cilvēkam ratiņkrēsli nav iespējams paša spēkiem izkļūt laukā no mājas. Pirms kāda laika pats biju daudzdzīvokļu mājas iemītnieks. Mūsu mājas otrajā stāvā dzīvoja gados vecs vīrietis, kuram bija grūti staigāt, tādēļ viņš pārvietojās ratiņkrēsli. Labi, ka atradās galdnieks, kurš palīdzēja kāpņu telpā uztaisīt nobrauktuvi. Mūsu mazajos dzīvokļos, manuprāt, ar ratiņkrēsliem pārvietoties nav iespējams.

Fakti

● 3. decembrī visā pasaulē, arī Latvijā, atzīmē Starptautisko invalīdu dienu - dienu, kas atvēlta visu invalīdu cilvēktiesību veicināšanai.

● Aizvadītajā gadā Latvijā invaliditāte pirmo reizi noteikta 17600 cilvēkiem, kas ir augstākais rādītājs pēdējo 8 gadu laikā, liecina Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) apkopotā statistika par 2013. gadu.

bājušies vecie aizspriedumi. Piemēram, padomju laikos ratiņkrēslos teju nekur nevarēja iekļūt, arī cilvēki uz invalīdiem skatījās ar neizpratni. Protams, mūsdienās situācija mainījusies. Tajā pašā laikā daudz kas vēl ir uzlabojams, tostarp finansiāli. Piemēram, savulaik pagasts piešķīra pabalstus malkai. Tagad nekā no tā nav. Ja invalīds nav maznodrošinātais, viņam nekas nepienākas. Protams, ir valsts pabalsti, bet kopumā var teikt, ka valsts neinteresējas, kā dzīvo cilvēki ar īpašām vajadzībām. Varbūt tas skan skarbi, bet, ja ratiņkrēslos nāktos pārvietoties varasvīriem vai viņu radniekiem, Latvijā dzīves vide invalīdiem, iespējams, kļūtu krietni piemērotāka. Manuprāt, tuvākajā nākotnē jūtamu pārmaiņu nebūs.

Viedokļus uzklusēja I. Tušinska un A. Ločmelis

Darba nedēļa novadu vadītājiem

BALVU NOVADĀ

● Pirmdienu un otrdienu Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis vēltis nākamā budžeta izstrādei, tāpēc turpinās apmeklēt novada iestādes, lai iepazītos ar esošo situāciju un nākotnes iecerēm.

● Trešdien - tikšanās ar mūspuses uzņēmējiem, kā arī ar "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības" valdes priekšsēdētāju Marģeru Zeitmani.

● Ceturtdien - Balvu novada domes komiteju sēdes.

● Piektdien - Latvijas Pašvaldību savienības paplašinātā komitejas sēde Ministru kabinetā, kur lems par Vienošanās un domstarpību protokola projekta izstrādi starp pašvaldībām un valdību.

BALTINAVAS NOVADĀ

● Pirmdien Baltinavas novada domes priekšsēdētāja Lidija Siliņa dosies uz Valsts Zemes dienesta nodaļu ar pēdējām izmaiņām zemes reformas pabeigšanas jautājumos.

● Otrdien kopā ar mērniekiem precīzēs robežas zemes gabalam, kas robežojas ar pašvaldības īpašumu Svātūnē.

● Trešdien novada vadītāja ar jaunatnes pārstāvjiem dosies uz Rēzekni, kur notiks seminārs par jauniešu iesaistīšanos projektos.

● Ceturtdien visā Baltinavas novadā būs ļoti drūma diena, jo darbinieki atvadīsies no sava kolēģa - datorspeciālista Ēvalda Začesta.

● Piektdien - darbs novada domē.

RUGĀJU NOVADĀ

● Rugāju novada domes priekšsēdētāja Sandra Kapteine pašlaik ir atvaļinājumā, viņu šajā laikā aizvieto novada domes priekšsēdētājas vietnieks Andris Leons.

● Pirmdien no rīta priekšsēdētājas vietnieks piedalījās piecminūtē - novadā darāmo darbu plānošanas sēdē.

● Otrdien - tikšanās ar novada strādniekiem, lai pārrunātu darbu aktualitātes.

● Trešdien - tikšanās ar Saimnieciskās nodaļas darbiniekiem, lai pārrunātu par plānoto greidera iegādi.

● Ceturtdien paredzēta tikšanās ar Kultūras nodaļas darbiniekiem, lai spriestu par budžetu plānotajiem kultūras pasākumiem novadā.

VIĻAKAS NOVADĀ

● Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs šīs nedēļas laikā ielānājis apmeklēt visus novada pagastus, lai ar to vadītājiem pārrunātu aktuālākās problēmas. Šonedēļ plānots piedalīties apspriedē par Viļakas pirts atklāšanas datumu, pakalpojumu tarifiem un Viļakas apkures sistēmas problēmām, kā arī pēc iespējas apmeklēt kādu no semināriem Daugavpilī un Rēzeknē.

● Pirmdien S. Maksimovs apmeklēja Susāju un Žiguru pagastu pārvaldes.

● Otrdien apmeklēs Medņevas pagasta pārvaldi.

● Trešdien apmeklēs Vecumu pagasta pārvaldi.

● Ceturtdien apmeklēs Kupravas pagasta pārvaldi, bet pusdienlaikā domes vadība un pagastu pārvaldnieki tiksies ar drošības policijas pārstāvjiem, lai pārrunātu drošības jautājumus novadā. Šādas tikšanās turpmāk plānots rīkot katru mēnesi.

● Piektdien apmeklēs Šķilbēnu pagasta pārvaldi.

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Cik piemērota dzīves vide Latvijā ir cilvēkiem ar īpašām vajadzībām?

tā ir piemērota - 3.8%

nepiemērota - 19.2%

atkarīgs no vietas, kur dzīvo - 26.9%

šajā jomā vēl daudz darāmā - 50%

mani tas neinteresē - 0%

Balsis kopā: 26

Īsumā

Uzvar ģimnāzijas volejbolisti

21.novembrī Balvos norisinājās novada skolēnu atklātās sporta spēles volejbolā, kurās piedalījās 7 komandas. Balvu Valsts ģimnāzijas komanda, izcīnot 1.vietu, ieguva tiesības pārstāvēt novadu Latgales reģiona sacensībās. Daugavpili laukumos devās un par uzvarām cīnījās 7 komandas no Latgales. Ļoti aizraujošās spēlēs un spraigās cīņās komanda izcīnīja godalgoto 2.vietu.

Foto - no personīgā arhīva

Otrā vieta Latgalē. Balvu Valsts ģimnāzijas volejbolisti uzvarēja novada sacensībās Latgalē, Daugavpili izcīnīja 2.vietu. Komandā spēlēja Mārtiņš Žugs (no kreisās), Santis Korlašs, Mairis Leons, Dairis Korlašs, Sergejs Petrovs, Ilmārs Džigurs un Kristiāns Bušs.

Tiekas Katrindienas tirdziņā

27.novembrī Briežuciema pamatskolā uz Katrindienas tirdziņu pulcējās skolēni un vietējie amatnieki - pavisam kopā 20 tirgotāji. Pārdotākā prece izrādījās dažādi mājās gatavoti kārumi - žagariņi, biežpiena bumbiņas, vafeles, cepumu rozītes, tortes, sieri, pašcepta maize, šokolādes ruletes, pašgatavoti "Snickers" batoniņi. Starp gardumu kalniem bija atrodamā arī Vijas Jermacānes ceptā "Kronišu" maize. Vietējās amatnieces Laima Ločmele un Aija Keiša apmeklētājus priecēja ar pārļotām brošām un eņģelišiem. Ar saukli "Skaistums valda pār pasauli!" darbojās manikīra studija, kurā par simbolisku samaksu bija iespēja nolokot nagus.

Šogad Katrīnas dienas tirdziņā piedalījās arī Briežuciema audējas, izpārdodot pagājušās sezonas šedevrus - lupatdeķus. Pie viena no tirgus galdiņiem saimniekoja "Stiķu un nedarbu fabrikas" darbinieki (1., 2.klases skolēni un audzinātāja Silvija Ločmele), kuri pārdeva savus niķus un nedarbus. Jāatzīst, tie bija saldi... Visi tirgotāji kā pateicību par veltīto laiku, gatavojot precipepot, kausējot, smērējot, adot, aužot, pārļojot - saņēma baranku krelles.

Tirgus nav iedomājams bez dažādām izdarībām. Katrīnas dienas tirdziņš šogad pulcēja arī sportistus - stiprākie, drosmīgākie un aktīvākie puīši rāpās pa virvi. Interesanta bija arī aktivitāte, kuras laikā vajadzēja uzminēt - zem kuras glāzes paslēpta konfekte. Tirgus pēcpusdiena izvērtās jautra un lustīga, jo visapkārt skanēja smieklī un nevienš nepalika malā stāvētājos.

Foto - no personīgā arhīva

Tirgo gardumus. Visieciensitākā prece Katrindienas tirdziņa apmeklētāju vidū izrādījās mājās cepti saldumi.

Notikums

Spēkiem mērojas trīs valstu erudīti

Aizvadītās nedēļas piektdienā un sestdienā Balvu pamatskolā viesojās Pleskavas 12.vidusskolas un Igaunijas pilsētas Kiviļi krievu skolas 6. – 9.klašu audzēkņi un skolotāji. Pēc skolas apskates un piedalīšanās Ziemassvētku radošajā darbnīcā, trīs valstu skolēnu komandas mērojās spēkiem erudīcijas konkursā, bet nākamajā dienā, apskatījuši pilsētu, devās uz Vēršukalna muzeju Susāju pagastā.

Piektdien uzreiz pēc ierašanās Krievijas un Igaunijas erudītu komandas sirsnīgi sveica Balvu pamatskolas direktore Māra Pimanova, skolas Erudītu pulciņa vadītāja Svetlana Pavlovska, kā arī Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis. Uzrunājot ciemiņus, M.Pimanova puda gandarījumu, ka skolā šoreiz viesojas ne tikai Pleskavas 12.vidusskolas erudīti, ar ko balveniešiem izveidojusies ilgstoša un cieša sadarbība, bet arī skolēni no Igaunijas. Direktore izteica cerību, ka šāda savstarpēja sadarbība turpināsies arī nākotnē.

Savukārt A.Kazinovskis savā runā uzsvēra, cik svarīgi jebkurai valstij, lai tajā dzīvotu gudri cilvēki, jo ass prāts palīdz izklūt no jebkuras sarežģītas situācijas. Viņš novēlēja, lai arī erudīcijas spēles dalībniekiem būtu gudras galvas, kas ļoti palīdzēs viņiem arī turpmākajā dzīvē.

Pleskavas 12.vidusskolas komandas pārstāvji, sveicot klātesošos, apgalvoja, ka vienmēr ar prieku brauc uz Balviem, jo šeit viņi ieguvuši labus, viesmīlīgus, atsaucīgus draugus. Psniedzot dāvanu Balvu pamatskolas kolektīvam, Krievijas pārstāvji uzsvēra, ka putns, kas rotā dāvanu, ir simbolisks, jo šī skola viņiem kļuvusi gandrīz kā putnam ligzda, kur tas atgriežas vēl un vēlreiz. Pleskavas vidusskolas delegācija pasniedza dāvanas arī Kiviļi komandai, Mārai Pimanovai, kā arī Balvu novada domei un tās priekšsēdētājam A.Kazinovskim. Ne mazāks dāvanu un apsveikumu birums mājiniķus un ciemiņus gaidīja no Igauniju komandas.

Mācās izgatavot puzurus

Kad viesi no Krievijas un Igaunijas bija apskatījuši skolu, visi pulcējās mācību iestādes bibliotēkā, kur kopā ar Ritu Lipāni izgatavoja Ziemassvētku apsveikumus. Balvu pamatskolas skolēni savukārt ierādīja viesiem, kā izgatavot latviešu tradicionālos Ziemassvētku rotājumus – puzurus.

Pleskavas vidusskolas 9.klases skolniece Liza Tukačova Balvos ciemojās jau piekto reizi, jo erudīcijas spēļu turnīros piedalās kopš 5. klases. Viņa neslēpa, ka mūsu pilsētā ieguvusi daudz draugu, tādēļ katru šādu braucienu gaida ar nepacietību. Meitene pastāstīja, ka līdzīgas spēles, tikai par bioloģijas tēmu, katru gadu notiek arī Pleskavas 12.vidusskolā. Erudīcijas spēles Lizai patīk, jo, tām gatavojoties, vienmēr var uzzināt kaut ko jaunu un kļūt gudrākam, bet spēļu turnīri ir lieliska iespēja iepazīties ar skolēniem citās valstīs.

Kiviļi krievu skolas 9.klases skolniece Aleksandra Petrova Balvos viesojās pirmo reizi un ar nepacietību gaidīja ekskursiju pa pilsētu. Meitene ar prieku izgatavoja Ziemassvētku apsveikumus un apgalvoja, ka jau zina, ko šajos svētkos dāvinās mājiniķiem. Ar erudīcijas spēlēm Aleksandra nodarbojas divus gadus un uzskata tās par ļoti vērtīgām: "Tās palīdz attīstīt prātu un sniedz jaunas zināšanas. Ļoti patīk braukt ciemos pie citām komandām un iegūt jaunus draugus." Aleksandra apgalvoja, ka spēlei ir ļoti sagatavojusies, bet tautā, kas, viņasprāt, uzvarēs, ar pārliecību atbildēja: "Draudzība."

Pieaugušie pierāda, ka mācīties bija vērts

Vēlā pēcpusdienā ciemiņi un mājiniķi pulcējās skolas aktu zālē, lai mērotos spēkiem erudīcijā. Spēle notika četrās kārtās. Katrā no tām komandas atbildēja uz 9 āķīgiem jautājumiem. Ja pirmajās divās kārtās uzminēt pareizās atbildes varēja ar atjautības, humora izjūtas un loģikas palīdzību, tad atlikušo divu tematisko kārtu laikā skolēniem nācās izmantot iepriekš apgūtās zināšanas par diviem krievu literatūras klasiķiem - Mihailu Ļermontovu un Nikolaju Gogoli, kuru jubilejas šogad svinēsim.

Pleskavas 12.vidusskolu pārstāvēja trīs komandas: "Geroji našeho vremeņi" (mūsu laikmeta varoņi), "Duša poeta" (dzejnieka dvēsele) un "Bars" (sniega leopardi).

Igaunijā piedalījās ar divām komandām: "Angry birds" (niknie putni) un "Omega", bet mājiniķi spēlē iesaistīja divas komandas:

Foto - I.Tušinska

Igaunijas pārstāvji. Igaunijas pilsētas Kiviļi krievu skolas komanda ar nosaukumu "Omega" kopvērtējumā ierindojās godpilnajā 3.vietā. Taču komandas dalībnieki bija pārliecināti, ka plūkt laurus spēlē nebija galvenais. Daudz iepriecinošāk bija tikties ar draugiem un iegūt jaunus.

Foto - I.Tušinska

Gatavojas Ziemassvētkiem. Tā kā Ziemassvētkus svin ne tikai Latvijā, bet arī Krievijā un Igaunijā, katram spēles dalībniekam noderēs radošajā darbnīcā pašu rokām izgatavotie apsveikumi.

Foto - I.Tušinska

Sveic spēles dalībniekus. Pleskavas 12.vidusskolas pārstāvji bija parūpējušies ne tikai par īpašām veltēm mājiniķiem un Igaunijas pārstāvjiem, bet sagatavojuši arī interesantu prezentāciju par savu mācību iestādi.

pieaugušo komandu "Slučajnaja kompanija" (nejaušā kompānija), kurā piedalījās bērnu vecāki un vecvecāki, un kluba "Erudīts" komandu "FAB (ulous)". Pēc saspringtas, bet interesantas spēles 1.vietu kopvērtējumā ieguva Balvu jauniešu komanda "FAB (ulous)", 2.vietu – Krievijas komanda "Duša poeta", bet 3.vietā ierindojās Kiviļi komanda "Omega". Savukārt komandu sacensībā labākie izrādījās pleskavieši, bet 2. un 3.vietu dalīja Latvijas un Igaunijas komandas. Jāuzsver, ka vislabākos rezultātus - 25,5 punktus no 36 iespējamiem - ieguva pieaugušo komanda "Slučajnaja kompanija", kura startēja ārpus konkursa, ar šo rezultātu pierādot, ka skolā mācīties bija tā vērts.

Nākamajā dienā viesi devās ekskursijā pa Balviem kopā ar gidi, skolotāju Larisu Šļuncevu, bet pēc tam kopā ar Aldi Pušpuru cepa maizi un iepazīna seno latviešu tradīcijas Vēršukalna muzejā. "Iespēja apmeklēt Vēršukalnu, pavērot, kā cep maizi, un noklausīties aizraujošo Alda Pušpura stāstījumu bija ļoti vērtīgi, īpaši tāpēc, ka šie bērni ir pilsētnieki," atzina skolotāja S.Pavlovska.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Viļakas novadā

Medņevā atkal skan ermoņikas

Aizvadītajā sestdienā Medņevas tautas namā bija svētki ermoņiku spēlētājiem un to klausītājiem - šeit jau deviņo reizi notika pasākums "Ermoņiku skaņas".

Jau pasākuma ievadā kultūras darba organizatore Skaidrīte Šaicāne atzina, ka ir priecīga redzēt tik daudzus ermoņiku spēlmaņus. Viņas sarakstā bija ierakstīti 25 cilvēki, kuri viens pēc otra kāpa uz skatuves, sākumā izpildot tikai pa divām melodijām vai dziesmām. "Ermoņiku muzikantu aktivitātes aizsākās pirms 9 gadiem, kad mēs ar Jāzepu Zarembu bijām lēmuši tās atkal celt dienas gaismā. Meklējām instrumentus, nocēlām tos no skapjiem, krāsns augšām, remontējām un devām tām otro elpu, jo Medņevā ermoņikas senāk spēlēja daudzi jo daudzi," teica Skaidrīte neslēpjot, ka 10. ermoņiku pasākums nākamgad būs jāriko divu dienu garumā, jo viens vakars un nakts - tas ir par īsu, lai dzirdētu katru muzikanta sniegumu.

Tautas muzikantu biedrības vadītāja Iveta Dukaļska savā uzrunā atzina, ka Medņeva, atšķirībā no citām Latvijas vietām, kur pulcējas muzikanti, atšķiras ar cilvēku pilno zāli, ar muzikantu daudzumu. "Kur tu, Skaidrīt, ņem muzikantus? Turklāt vēl gados jaunus?" izbrīnīti jautāja Iveta. Uz to Skaidrītei bija atbilde, ka Medņevā muzicēšana tiešām nebeigsies nekad, jo ermoņiku spēli mācās arvien jauni un jauni cilvēki. Ralfs Rubenis, kurš mācās Rekasas vidusskolas 12.klasē, atzina, ka spēlēt mācījies viens pats, ar tautas nama instrumentu skatuves aizkulisēs. Kad jau pratis, ermoņiku nopircis Rēzeknē no rokām. Mārtiņš Briediņš savukārt spēlēt sācis jau pusaudža gados, jo ģimenē spēlējis gan tēvs, gan tēva brālis, arī vectēvs. "Man iepatikās, instruments ir no ģimenes radiem, un kopā ar kapelu spēlējām arī pašu sacerētās dziesmas," stāsta Mārtiņš. Ralfs piebilst, ka daudziem jauniešiem šī instrumenta spēle ir pasveša, toties visi jautā, kad atkal būs balle, kurā spēlēs Ralfs, Mārtiņš un Artūrs, un tad ir gandarijums. Viņi uz skatuves ir azartiski, taču tas nācis ar laiku, sākotnēji gan bijis *lampu drudzis*. Medņevietis Artūrs Logins ir bundzinieks un labprāt dodas palīgā visiem muzikantiem. Viņš atzīst, ka bungas spēlē jau trešo gadu, ermoņiku pasākumā piedalās otro gadu, bet mūzikas skolā ir spēlējis arī klavieres, marimbu. "Lai visi brauc uz Latgali un izbauda mūsu tradīcijas," teica Artūrs. Dainis Babāns strādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona brigādes Viļakas postenī par ugunsdzēsēju. Viņš stāsta, ka ermoņikas spēlējusi mātes māsa Janīna Aleksāne, un bērnībā viņam iepatikušās to skaņas. Kad tante nomirusi, vīrs atdevis ermoņikas Dainim. Gadu instruments stāvējis skapī, līdz kādā ziemas vakarā puisis nolēmis pamēģināt. "Nezināju, no kura gala sākt. Pamēģināju, pēc dzirdes paspēlēju vienu, otru reizi, - izdevās. Tā pamazām iemācījos. Nu ermoņiku pasākumā spēlēju jau trešo reizi," stāsta Dainis. Viņš izlēma internetā sameklēt jaunu instrumentu, un tas izdevās Krievijā, Tulā. Noskaidrojās, ka instruments maksās vienu viņa mēnešalgu, sācis krāt naudu un pats devies ceļā uz Tulas rūpnīcu. "Domāju, *garmoškas* spēle dzīvos, jo tās skaņas ir kaut kas, kas aizķer dvēseli. Es šajos svētkos cenšos ne tikai spēlēt pats, bet arī klausīties citus. Krievijā ir tāds raidījums "Igrai, garmoņ", un kādu spēlētprasmi vai dziesmu paņemu no viņiem, tāpat arī no radnieces Emeritas Vancānes, kura uzstājās šovakar. Šis nemateriālais kultūras mantojums ir jāsaģlabā nākamajām paaudzēm, jo bez tā mēs būsim nabadzīgāki," uzskata Dainis.

Eventijs Zelčs pastāstīja, ka ģimenē spēlējis gan tēvs, gan vectēvs, taču instrumentu mantojumā neatstājās: "Atražu kādu lauku māju bēniņos instrumentu - ļoti sliktā stāvoklī. Ilgi ņemos, ilgi... Tomēr izdevās, un uz tās varu spēlēt vēl šodien. Smejos, ka man nebija viegli pierunāt brāli uzstāties, bet tomēr izdevās." Aivars piebilda, ka Medņevā uzstājas tikai otro reizi, jo pirms tam ermoņikas rokās nebija ņēmis gadus divdesmit, taču izmēģinājis un nolēmis kāpt uz skatuves. "Mums ir dziesmas vēl no armijas laikiem, krievu valodā, arī tās labi skan, jo arī ermoņiku dzimtene ir Krievija," brālim piebilda Eventijs. Iveta Dukaļska puda prieku, ka muzikanti nav tikai veci onkuļi, bet ir arī gados jauni cilvēki: "Atceros, ka pirms deviņiem gadiem tie tomēr bija cilvēki pensijas gados, nu Skaidrīte šajos deviņos gados pratusi *iznest* tradīcijas sabiedrībā un iesaistīt jaunus ļaudis, viņu ar katru gadu kļūst vairāk." Ermoņiku meistars, muzikants un šīs tradīcijas iesācējs Jāzeps Zaremba atceras, ka sen, sen, kad vēl ziemā bijušas malkas vešanas talkas,

Kuplā pulkā. Medņevā uz "Ermoņiku skaņām-9" bija ieradušies vairāk nekā divi desmiti muzikantu.

Uzvar skatītāju balsojumā. Jaunie Medņevas muzikanti Mārtiņš Briediņš, Artūrs Logins un Ralfs Rubenis izpelnījās skatītāju simpātiju balvu.

Uz skatuves - brāļi Zelči. Eventijs un Aivars muzicē jau sen, taču ermoņiku stāsts viņiem ir katram savs.

Muzicē ar savu favorītu. Staņislavs Erciks muzicēja kopā ar Tautas muzikantu biedrības priekšsēdētāju Ivetu Dukaļsku, kura Staņislavu nosauca par savu labāko un mīļāko muzikantu.

tajās spēlējis tēvs, māte, un arī viņam instrumentu ielikuši klēpī. Tā arī turpinājis muzicēt gan skolā, gan armijā, gan kāzās un ballēs. Ar grupu muzicējuši Latvijā, Lietuvā, Igaunijā, Krievijā pabijuši.

Tos, kuri bija dzimuši Ermoņiku dienā, Skaidrīte Šaicāne sveica dzimšanas dienā - Aiju Locāni un Aivaru Erciku. Viņa pasniedza arī pārsteiguma balvas dejotājiem. Atraktīvākais dejotājs vienmēr ermoņiku svētkos ir Jānis Lazdiņš ar kundzi no Balviem. Bija arī pārsteiguma balvas dāmām, kuras pirmās uzlūgs puīšus uz deju. Pasākuma apmeklētāji varēja vērot arī rīdzinieka Margēra Martinsona fotoizstādi, kurā dominēja rozes. Viņš pasākumu arī filmēja un atzina, ka ir ļoti patīkami pārsteigts par cilvēku mūzikas mīlestību un sirsniību. Pasākumu atbalstīja Valsts Kultūrkapitāla fonds un Edgars Dupužs.

Īsumā

Aizvada eseju konkursu

27. novembrī Balvu Novada muzejā notika eseju konkursa jauniešiem "Lietas un vietas, kam jādzīvo cauri laikiem" noslēguma pasākums un apbalvošana.

Konkursa mērķis bija rosināt jauniešus palūkoties apkārt un ieraudzīt vērtības, kuras ir svarīgi saglabāt, lai nosargātu un stiprinātu savas tautas identitāti pasaules un Eiropas kultūras daudzveidības kontekstā, kā arī stiprināt piederības sajūtu Latvijas kultūras telpai un veicināt radošumu un pilsonisko aktivitāti. Šis konkurss bija domāts vidusskolēniem. Esejas vērtēja biedrības Balvu novada attīstības veicināšanai "Savi" izveidotā žūrija. Skolotāja Vita Romanovska atzina, ka skolēnu darbi uzrunājuši - katrā atklājies kāds stāsts, notikums vai neparastāks redzējums ikdienā sastaptiem cilvēkiem vai pamanītām lietām. Vērtēja esejas oriģinalitāti, argumentācijas mākslu, valodas bagātību, noformējumu, kā arī spēju aizraut lasītāju. Agnese Melberga savu eseju veltīja pedagogiem: "Uzskatu, ka tieši pedagogi ir bijuši sava laikmeta cilvēki un par viņiem ir vērts stāstīt citiem..." Sanda Livzeniece uzskata, ka "katrā ģimenē, pilsētā un visā valstī kopā ir lietas un vietas, kas mums svarīgas un ko mēs gribam parādīt citiem. Manā ģimenē svarīgas ir vecvecāku mājas, senas fotogrāfijas...". Amanda Saleniece domā, ka "mēs nekad nedrīkstam aizmirst savus senčus, vecmāmiņas, vectētiņus un vēl senākus radus". Kintija Pušpurs cer, "ka ikvienam ir svarīga savas pilsētas pagātne, jo bez tagadnes nebūtu pagātnes". Gita Daukste savā esejā aicināja "domu lidojumā uz brīnumzemi Latviju". 1.vietu ieguva Dagnija Kokoreviča no Viļakas Valsts ģimnāzijas un Gita Daukste no Rugāju novada vidusskolas. Dagnija saņēma arī īpašu balvu - Ziemeļlatgales laikraksta "Vaduguns" krūzīti. 2.vietā žūrija izvirzīja Amandu Saleniece (Balvi), 3.vietā - Kintiju Pušpuri (Balvi), atzinības saņēma Klinta Circene (Rugāji) un Agnese Melberga (Balvi). Pateicības par piedalīšanos saņēma Diāna Smoļaka, Mārtiņš Pušpurs, Airita Tūce, Alondra Misčenko, Kitija Bičko, Sanda Livzeniece, Karina Duļbinska un Ketija Duļbinska. Noslēgumā sekoja sarunas un svētku klišģera baudīšana.

Pirmās vietas godalgu saņem Dagnija Kokoreviča. Viņas eseja par savām "Ličumajām" uzrunāja vērtētājus ar emocionālo stāstījumu.

Uzvar arī Gita Daukste. Viņa savam darbam deva nosaukumu "Lidojums uz latviskuma glabātuvī".

Patik visu izdarīt kārtīgi un līdz galam

AIVARS NALIVAIKO, Inčukalna novada domes priekšsēdētājs

Novada domes priekšnieka amatā esat jau otro gadu. Kāda bijusi Jūsu līdzšinējā darba pieredze?

-No 1996. līdz 2009. gadam biju deputāts un vienu brīdi arī priekšsēdētāja vietnieks Inčukalna pagastā, savukārt pēc 2009. gada reģionālās reformas četrus gadus strādāju par Vangažu pilsētas pārvaldes vadītāju. Iepriekš politikā startēju no partijas "Jaunais laiks", bet 2012. gada rudenī iestājos "Zaļo un Zemnieku savienībā" un Inčukalna novadā izveidojām savu nodāju. Vēlēšanās ieguvām divas vietas, apvienojām partijas, ar kurām varējām atrast kopīgu valodu, izveidojām koalīcijas bloku un šodien pārstāvam novada domi. Pats esmu nācis no Baltinavas, kur dzīvoju līdz 1988. gadam. Tur man joprojām palikušas vecāku mājas. Jaunības laikos spēlēju ansambli, vadīju diskotēkas. Tad nāca 90. gadi, sākās neatkarība un brīvais tirgus, līdz ar to pavērās iespēja nodarboties ar komerciju, tad vairumtirdzniecību, paralēli ar nekustamajiem īpašumiem. Man arī tagad ir sava firma, kas nodarbojas ar daudzdzīvokļu māju būvniecību.

Ar ko Jūsu novads atšķirīgs citu novadu vidū?

-Pēc pašvaldību reformas Inčukalna novads ir vienīgais novads, kuram pievienota pilsēta - Vangaži. Pats savā laikā stāvēju pie Ministru kabineta mitiņā pret reformu tādā veidolā, kāda tā bija pasniegta. Taču mums neviens neko neprasīja. Bijām arī to pašvaldību sarakstā, kas gāja uz tiesu un cīnījās, lai katrs varētu palikt par sevi. Diemžēl mūsu valstī viss notiek piespiedu labprātīgā kārtā.

Kādi lielākie darbi, kas paveikti novadā?

-Nosiltinājām pirmsskolas izglītības iestādes, vidusskolu, pamatskolu Inčukalnā, Vangažos, Vangažu pilsētā savēdām kārtībā ūdens, kanalizācijas un attīrīšanas sistēmas. Šogad Inčukalnā izbūvējām jaunus kanalizācijas maģistrālos vadus, Gaujas ciematā ūdens maģistrālos vadus, pašlaik notiek iepirkums Inčukalna maģistrālā ūdensvada rekonstrukcijai, bet Gaujas ciematam kanalizācijas maģistrālās sistēmas sakārtošanai. Meklējam, skatāmies, darbojamies un strādājam.

Kādas ir lielākās problēmas?

-Ja problēmu nebūtu, dzīve apstātos - tās dzīvi attīsta un bīda uz priekšu. Sasāpējis ir siltuma jautājums. Vangažu pilsētā viss sakārtots, taču Inčukalnā un Gaujā ir problēmas. Kad pēc vēlēšanām atnācām strādāt uz novadu, Inčukalna katlumāju saņēmām aizsēgtu un bez saimnieka, jo uzņēmums bankrotēja. Tas bija ļoti sarežģīti, taču šo jautājumu atrisinājām. Mums ir 7 katlumājas, jo novads ir pietiekami sadrumstalts ar apdzīvotām vietām, bet cilvēki paši nav gatavi uzņemties atbildību un saimniekot. Apkures sezona šogad iesākās bez krepņiem, bet nākotnē gribētu, lai par to atbild kapitālsabiedrība. Mēs varam risināt citus jautājumus, piemēram, ceļu sakārtošanu. Ja centrs un apdzīvotas vietas ir daudz maz kārtībā, tad ar granttētajiem ceļiem tā nav. Diemžēl ar ceļu fonda speciālo budžetu mēs to visu paveikt nevaram. Vēl Vangažos jārekonstruē kultūras nams, jāpiesaista līdzekļi un trīs gados tas būtu jāpabeidz. Pašlaik uzsākta Inčukalna estrādes rekonstrukcija. Darbu pietiek, bet man patīk visu darīt kārtīgi un līdz galam, lai vairāk pie tā nav jāatgriežas.

Kā ir ar uzņēmējdarbības vidi novadā?

-Novadā reģistrēti vairāk nekā simts uzņēmumi, bet jau pie esošajiem esam radījuši iespēju attīstībai. Pagājušajā gadā vienojāmies, ka uzņēmums "Gaujas koks" Gaujas ciemā būvēs jaunu cehu ar 250 darbavietām. Pirms trīs nedēļām Rāmkalnos ielikām pamatākmēni sukāžu ceha celtniecībai.

Kas vēl labs paveikts?

-Iedzīvotājiem, kuri Inčukalnā deklarēti, kuriem ir īpašums vai uzņēmums un nav parādu, dodam nekustamā īpašuma nodokļa atlaidi 0,5% apmērā. Vēl ar šo mācību gadu vidusskolniekiem maksājam stipendiju. Maksimālā summa, ko skolēns mēnesī var nopelnīt, ir 37 eiro mēnesī. Savukārt pamatskolās bērnus motivējam ar dāvanu kartēm. No šī gada septembra ir arī pagarinātā dienas grupa 1.-4. klašu skolēniem.

Pēdējais jautājums. Kāds ir Jūsu atalgojums?

-2055 eiro pirms nodokļu nomaksas.

Ciemojamies

Inčukalna novads izveidots 2009. gada 1. jūlijā, administratīvi teritoriālās reformas rezultātā apvienojoties Inčukalna pagastam un Vangažu pilsētai. Pēc reformas par novada administratīvo centru noteikts Inčukalns, savukārt Vangažu pilsētas dome pārstrukturizēta un izveidota Vangažu pilsētas pārvalde. Inčukalna pagasts 2006. gadā kļuva par novadu, kura ziemeļu robeža 20 km garumā iet pa krāšņo Vidzemes rotu – Gauju. Lielākās apdzīvotās vietas ir lielciems Inčukalns; lielciems Gauja; mazciemi – Indrāni, Sēnīte, Griķi. Inčukalnam cauri plūst četras Gaujas kreisā krasta pietekas. Novada kopplatība ir 10706 ha, ledzīvotāju skaits – 8680. 608,4 ha novada teritorijas ietilpst Gaujas Nacionālajā parkā. 70% Inčukalna teritorijas aizņem meži, pļavas, krūmāji, parki, upes un diķi.

Populārākās novada uzņēmējdarbības nozares pēc darbības veida ir mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kravu pārvadājumi pa autoceļiem, zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana, automobiļu apkope un remonts, grīdu un sienu apdare, restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumi un citas nozares. Inčukalna novada teritorijā darbojas Inčukalna pamatskola un Vangažu vidusskola, pirmsskolas izglītības iestādes "Minka" ar filiāli "Lapsiņa" un "Jancis", Inčukalna Tautas nams un Vangažu kultūras nams, Inčukalna novada bibliotēka, Inčukalna sporta komplekss, dienas centri "Vangaži", "Gauja" un "Sarma", Inčukalna novada Mūzikas un mākslas skola, sociālās aprūpes māja "Gauja". Aktīvi darbojas Invalidu un Pensionāru biedrības, kā arī Sarkanā krusta pirmorganizācija. Novads ir bagāts ar mežiem, tie aizņem 63% no kopējās novada teritorijas, ir arī smilts, grants un kūdras atradnes.

Kultūra

Viņas darbs ir svinēt svētkus

Kas gan būtu novads bez sava tautas nama, kurā sanākt kopā radošiem ļaudīm, dziedāt, dejot, spēlēt teātri un ar savām prasmēm priecēt ne tikai sevi, bet arī citus. Inčukalna novadā tautas nams atrodas iepriekš novada domes ēkai, un to jau vairākus gadus vada INGA FREIMANE.

Tautas nama vadītāju satiekam darbīgu un enerģijas pilnu. Viņa izrāda jaunās sapņu kamanas – miniatūru skatuvi, kas tapusi bērnu un jaunās mākslinieces Jolantas Burtnieces kopīga darba rezultātā. Jau pirmajā Adventē visi Inčukalna un tuvākās apkārtnes ļaudis tās varēja apskatīt pie centrālās novada egles. Iepazīstinot ar sevi, tautas nama vadītāja teic: "Svētkus vajag svinēt, un tas ir mans uzdevums." Un svētku Inčukalnā patiešām netrūkst, par ko liecina lielais kolektīvu skaits, kas tautas namā darbojas. Kā stāsta I. Freimane, tautas namam ir sena vēsture. Sākotnēji šajā vietā līdz 1929. gadam bija zirgu stallis, kur piestāja pasta zirgi. Blakus atradās viesnīca. Kad ierīkoja dzelzceļu, tas izkonkurēja zirgu transportu un ēka palika tukša. Savukārt vietējiem iedzīvotājiem, kuri spēlēja teātri, iesaistījās bibliotēkas biedrībā, bija vajadzīga vieta, kur pulcēties. 1929. gadā inčukalnieši tika pie sava tautas nama. Nams gadu gaitā piedzīvojis dažādus laikus. 80. gadu sākumā bēdīgā stāvokļa dēļ pat tīcis uz laiku slēgts. Un tikai 90. gados, pateicoties uzņēmīgiem inčukalniešiem, ēku renovēja. Šodien tā jau ieguvusi jaunu elpu, kurā savus sapņus var realizēt dažādu paaudžu un interešu novada cilvēki.

Kultūras dzīve novadā kūsāt kūsā. Te regulāri notiek dažādas izstādes, Vitauta Kikusta vadībā darbojas spēcīgs jauktais koris "Mežābele", pūtēju orķestris un mūzikas skola. Ir senioru koris "Atblāzma" un pat savi Deju svētki, kas pulcē aptuveni 20 kolektīvus. Tautas namā jau 11. sezonu aktīvi darbojas amatieru teātris, dāmu klubiņš "Rudzupuķes", kurā solīda vecuma kundzītes sanāc kopā, lai uzdziedātu un uzspēlētu teātri. Ir vidējās paaudzes deju kolektīvs "Virši", līnijdeju grupa, pat karatē nodarības jauniešiem

Miniatūrā skatuve. Tautas nama vadītāja Inga Freimane izrāda sapņu kamanas, kas tapušas, sadarbojoties bērniem un vietējam māksliniecei.

un vokālā studija bērniem. Inčukalnā aktīvi darbojas arī mākslinieku kopa, kurā cilvēki strādā dažādās mākslas tehnikās un katru pavasari Mākslas dienās izstāda jaunus darbus.

Novadā ne tikai uztur galveno tradīciju – Dziesmusvētkus, bet arī izkopj tautas un kristīgās tradīcijas, kā, piemēram, kopīgu tautisku līgošanu pie Gaujmalas ar alu un vainagu pišanu, Mārtiņdienu, Ziemassvētku koncertus, kuru laikā kolektīvi brauc dziedāt arī uz baznīcām. Inčukalnā notiek arī muzikālais konkurss "Cālis" un jau piekto gadu iedibināta jauna tradīcija – velobraucieni. Sākumā tie notika novada robežās, tad inčukalnieši devās uz blakusnovadiem, bet šogad jau uz 70 km attālo Ligatni. Nevar nepieminēt arī Māmiņas un Dzejas dienas svinības, svinīgo Ziemassvētku egles iedegšanu, pensionāru gada balli un novada iedzīvotāju iecienītos tematiskos karnevalus. Inga Freimane ir pārliecināta: "Lai cilvēki uzdrošinātos radoši izpausties, svarīga kopā sanākšana, kur visi jūtas kā viena ģimene. Un tā mēs patiešām jūtamies!"

Inčukalna novadā

Uzņēmējdarbība

Krīze piespieda domāt un attīstīties

Inčukalna novads var lepoties ar vairāk nekā simts novada teritorijā reģistrētiem uzņēmumiem, kas, par spīti krīzei un grūtiem laikiem, spējuši pastāvēt, noturēties un pat attīstīties. Viens no tādiem noteikti ir atpūtas centrs "Rāmkalni", kas iemantojis apmeklētāju popularitāti ne vien Latvijā, bet arī ārpus tās robežām.

"Līdz 2008. gadam uzņēmums attīstījās ļoti veiksmīgi - mums bija rodelis, laivu noma un krodziņš. Viss bija labi, cilvēki gāja uz rodeliem, ēda restorānā un atpūtās. Bet tad nāca lielā krīze, kad atpūtnieki atbrauca, pastaigājās, labākajā gadījumā izdzēra kafiju un devās prom. Līdz ar to radās jautājums – ko darīt? Taisīt visu ciet vai attīstīties," stāsta "Rāmkalnu" attīstības projektu vadītājs MĀRTIŅŠ PAULS.

2010. gads bija uzņēmuma pagrieziena solis, kad visgrūtākajā situācijā īpašnieks pieņēma lēmumu attīstīties, nevis krist panikā un vaimanāt. Līdz ar to tagad "Rāmkalnos" bieži uzsver – otrs vārds krīzei ir attīstība, un ļoti labi, ka tāda krīze bija. "Mēs nesapratām daudzas vērtības, ko paši varējām darīt, jo viss tāpat bija labi. Pateicoties krīzei, tagad kūpinām un tirgojam vistas, 2010. gadā sākām ražot sukādes - produktus ar salīdzinoši lielu pievienoto vērtību. Negājām uz lētāko galu, ko tobriid pieprasīja tirgus, bet gan uz dārgāko. Sākumā ražojām ļoti maz, bet tagad šī produkcija "Rāmkalnos" nes lielāko daļu peļņas. Paralēli tam visam paplašinājām atrakcijas uz kalna gan bērniem, gan pieaugušajiem, izstrādājām, sakārtojām veloceliņus. Vienu no restorāna zālēm pārveidojām par bistro zāli, un tagad cilvēki var ienākt paēst par lētāku naudu nekā restorānā. Tas mums iedeva otro elpu," stāsta M.Pauls. Daudzas šādas lietas savienojot kopā, izveidojās mazs pievienotās vērtības grozs, kas no visām pusēm "Rāmkalniem" nesa mazu, bet peļņu, dodot iespēju uzņēmumam atkal atdzīvoties.

"Ja sāk domāt un skatīties plašāk, paveras jaunas iespējas. Slēpošanas kalns ziemā, atrakcijas un komandu saliedēšanas spēļu jeb *team building* rīkošana ir tikai pievienotā vērtība pamata peļņai, jo mēs tiecamies uz ražošanu," teic attīstības projektu vadītājs. Pateicoties šim daudzveidīgajām aktivitātēm, "Rāmkalni" ieguvuši atpazīstamību un nu jau kļuvuši par pazīstamu *brandu*.

11. novembrī "Rāmkalnos" ielika pamatakmeni jaunai ražotnei. Pirms laika kapsulas iebetonēšanas uzņēmuma vadītājs Viktors Grūtups tajā ievietoja eiro monētu un novada laikrakstu, kā arī nolāsija ar 2014. gada 11. novembri datētu vēstījumu, kurā sacīts, ka "Rāmkalnos" pirms četriem gadiem sākās eksperimenti sukāžu ražošanā. Pēc četriem gadiem tiek likts pamatakmens jaunajai ražotnei, kurā tiks gatavotas sukādes, sulas, sirupi un pastilas".

Jaunā ražošanas ēka kopā ar saldētavām būs 1800 m² liela. To ceļ būsabiedrība "Kvadrum" no Rīgas. Daļu celtniecības izdevumu

Lai ražotu, nav vajadzīga rūpnīca. Uzņēmuma attīstības projektu vadītājs Mārtiņš Pauls labprāt izrāda "Rāmkalnu" plašumus un iespējas, vispirms aizvedot līdz vietai, no kurienes viss sākās. Šķiet, ko gan mēs varētu redzēt trīs garāzās parastā mājas pagalmā? Taču izrādās, šī vieta ir slavenā "Rāmkalnu" vīstu kūpinātava. M.Pauls stāsta, ka viņu pieredze ir lielisks pierādījums maldīgajam priekšstatam, ka nav jāuzceļ liela rūpnīca, lai nokārtotu visas ES direkcijas - vienkārši jāievēro pamatnoteikumi, lai to varētu izdarīt. "Visu darām precīzi tā, kā to prasa Eiropā," skaidro Attīstības nodaļas vadītājs. Viņš stāsta, ka pa nakti šeit kūpina vistas, dienā - desas. Turklāt "Rāmkalnu" desām nepievieno ne soju, ne E- vielas, ne arī nitrītsāļi, ko Latvijā izmanto 98% gaļas ražotāju.

sedz pats uzņēmums "Rāmkalni", daļa naudas nāk no SEB bankas, ir arī Eiropas projektu līdzfinansējums. Būvdarbus plānots pabeigt līdz 2015. gada pavasarim.

Ja pašlaik "Rāmkalnos" tiek saražots 50 tonnas sukāžu gadā, tad, uzsākot ražošanu jaunajās telpās, jaudu būs iespējams palielināt līdz 380 tonnām gadā. Pirms krīzes uzņēmumā strādāja 80 cilvēki, krīzes laikā to skaitu nācās samazināt līdz 50, bet šobrīd "Rāmkalnos" strādā 105-110 darbinieki, pārsvarā vietējie cilvēki, kurus vakarā ar autobusu izvadā uz mājām.

M.Pauls stāsta, ka, piemēram, sukāžu ražošanu tagad notiek visu gadu: "Ir uzņēmēji, kuri sukādes vasarā neražo, jo sezonas laikā cilvēki pārsvarā ēd svaigus augļus, saldinātie augļi un ogu produkti viņus interesē mazāk. Savukārt mēs rēķināmies ar to, ka garām Rāmkalniem ceļo daudz tūristu, un viņus šis produkts interesē visu gadu. Uzņēmumam pašam ir savs cidoniju lauks, audzējami arī ķirbjus un rabarberus, ko iepērkam arī no zemniekiem. Tātad kopumā varu sacīt: krīze mums ir tikai palīdzējusi augt, jo tolaik spējām saskatīt iespēju, kā attīstīties."

Amatnieki

Sanāk kopā un rāda, ko prot

Šķiet, visā Inčukalna novadā neatradīsiet nevienu, kas nepazītu ILZI KOPMANI – novada lepnomu, cilvēku ar "zelta rokām", tautas daiļamata meistari, kura ar saviem rokdarbiem un mīlestību uz tiem pratusi pārsteigt ne vienu vien mākslas un rokdarbu cienītāju. Pateicoties viņai, Inčukalna novada dienas centrā "Vangaži" teju katru dienu "Amatnieku kopas" meistari aicina iedzīvotājus apgūt dažnedažādas rokdarbu tehnikas.

"Jau sen bija zināms, ka Vangažu pilsētā dzīvo daudz talantīgu cilvēku, kuri ar savām rokām māk izveidot skaistas lietas, kuras bieži kuplinājušas arī dažādas izstādes un notikumus. Pagājušā gada aprīlī, pateicoties amatu dienām "Satiec savu meistarību!", kas notika Vangažu kultūras namā, šī vēlme sāka īstenoties," stāsta tautas daiļamata meistare Ilze Kopmane. Pēc šī pasākuma deviņi meistari, kuri piedalījās amatu dienās, izveidoja "Amatnieku kopu". "Dienas centrs mums ierādīja telpas, kur varam sanākt kopā. Tad sākām aicināt iedzīvotājus uz nodarbībām, lai to, ko protam paši, iemācītu arī citiem un vienlaikus mācītos arī paši. To darām, entuziasma vadīti, jo tie nav kursi, bet domu un prasmju apmaiņa," teic daiļamata meistare.

Cilvēki uz "Amatnieku kopu" nāk ar konkrētu vēlmi, piemēram, iemācīties adīt zeķes un cimdu, tamborēt vesti. Var nākt gan tie, kuri jau prot šos rokdarbus, gan tie, kuriem nav nekādu iemaņu. Ilze Kopmane stāsta, ka ar katru apmeklētāju šeit strādā individuāli

un palīdz no ieceres nonākt līdz pabeigtam darbam, ko var valkāt, izmantot kā dekoru interjerā vai uzdāvināt. Uz nodarbību jāņem līdzi tikai materiāli un darbarīki, piemēram, dzija un adāmadatas. Turklāt iedzīvotājiem nav jāmaksā ne par mācībām, ne telpām, un viņi šo iespēju labprāt izmanto.

"Kopā sanākam gan katru otrdienu, gan citas dienas un vismaz divas stundas aktīvi darbojamies. Ar dienas centra atbalstu mums ir daudz un dažādi izejmateriāli, bet, protams, lielāko daļu gādājam paši. Ļoti gaidām ciemos ikvienu, kas vēlas dalīties ar savām prasmēm vai iemācīties ko jaunu. Vecumam un iepriekšējam zināšanām nav nozīmes," teic Ilze Kopmane.

Tautas daiļamata meistare priecājas, ka pamazām amatnieku pulciņš kļūst arvien kuplāks. Ja pašos kopas pirmsākumos tajā darbojās 9 meistari, tad tagad jau 22 dažāda vecuma cilvēki – arī jaunieši. Jautāta, kā mūsdienu jaunatnei veicas ar rokdarbiem, Ilze Kopmane teic, - dažādi. Kam rokas *īstajā vietā piešūtas*, tie strādā un dara. Taču pati daiļamata meistare, šķiet, piedzīvousi ar šo talantu šūpuli, jo rokdarbi nekad nav bijuši viņas pamatdarbs – izrādās, visu mūžu Ilze Kopmane strādājusi par ekonomisti. "Nezinu, kā tas nākas, ka rokdarbi kļuvuši tik tuvi, bet mums mājās bija tāda atmosfēra. Vecmāmiņa auda, zem stellēm bija jāsēž un jāspolē. Savādāk es nemaz nepratu," viņa atklāj.

Jaukajā dāmu rokdarbnieču bariņā pamanāms arī kāds kungs. Tas ir bijušais elektriķis vārdā Leons, kurš origami tehnikā pamanījies

Tūrisma objekts

Savs koks arī Raimondam Paulam

Apmeklējot Inčukalna novadu, noteikti jāapskata Mākslinieku dārzs, ko savulaik izveidojusi Latvijas Nacionālās operas soliste Anna Ludiņa-Pabiāna. Mākslinieku dārza aizsākums meklējams, kad

Anna Ludiņa kopā ar ģimeni nolēma teritoriju ap savu māju "Līgotnēm" veltīt dārzam, kuru stādītu dziedātājas kolēģi no operas – solisti, mūziķi, režisori, komponisti, diriģenti un baletdejojāji. 1964. gada 2.maijā pašu ģimene iestādīja pirmos kociņus – četras lapegles. Vēlāk dārza stādītājiem pievienojās arī citi mākslinieki, aktieri un dzejnieki. 1964. gadā savus kokus dēstīja Haralds Mednis, Lūcija Garūta, Arvids Žilinskis, Pēteris Pētersons, Leonīds Vīgners, Voldemārs Pīce un vēl četri desmiti mūziķu, aktieru, operas solistu, diriģentu.

Līdz 1992. gadam Mākslinieku dārzā iestādīti ap 150 dažādu sugu koku. Pie katra ir plāksnīte ar stādītāja vārdu, uzvārdu, koka nosaukums un stādīšanas gads.

Sports

Rīko starptautiska mēroga sacensības

Viens no nozīmīgākajiem Inčukalna novada objektiem noteikti ir modernais sporta komplekss. Tā direktors Antons Geiba ar lepnumu stāsta, ka gan cenu, gan piedāvāto pakalpojumu ziņā sporta komplekss konkurē gandrīz ar visiem Rīgas sporta klubiem: "Uz šejieni brauc sportot, atpūsties no tāliem un tuviem Latvijas novadiem. Pie mums pieejams viss - peldēšana, basketbols, volejbols, florbols, rokassumbas, aerobika, teniss, galda teniss. Darbojas arī sauna un treniņzāle, kurā katrs individuāli var saņemt sertificēta trenera sastādītu programmu." Sporta kompleksā notiek ne tikai vietējās, bet arī starptautiskas sacensības, jo telpas un piedāvātās ērtības atbilst visiem standartiem. Novembra sākumā šajā sporta kompleksā notika ikgadējais Latvijas Neredzīgo sporta savienības rudens čempionāts spēka trišcīņā."

Baltinavā austi Ziemeļlatgales brunči. Tautas daiļamata meistare ar lepnumu rāda Inčukalna novada iedzīvotājas Ingas Livjakas Baltinavā austos Ziemeļlatgales brunčus. Pavisam nesen tie uz Vangažiem atceļojuši no Balvu Novada muzeja.

uzmeistarot tādus darbus, ka nenobrīnīties! Kungs atzīst, ka šai nodarbei pievērsies pēc tam, kad viņa rokās nonāca kāda grāmata par origami mākslu: "Izlēmu pamēģināt un sanāca ar! Tā tā lieta arī aizgāja." Nu savas prasmes Leons pilnveidojis tiktāl, ka no papīra var izlocīt gan lietussargu, gan svētku torti, gan Latvijas karogu.

Visi kā viens amatnieku kopas dalībnieki atzīst, ka galvenais ir kopā būšana. Un nevienam no viņiem nav žel padalīties ar jaunām idejām un ierosmēm – lai skatās un mācās, jo divi vienādi darbi nekad nesanāks.

Fotogalerija

Idejas rod internetā un žurnālos

Foto - no personīgā arhīva

Zirgi. Inese neslēpj, ka šī ir viņas mīļākā glezna un tās tapšana bija diezgan ilga un sarežģīta. Tagad glezna rotā Ineses mamma dzīvesvietu.

Foto - no personīgā arhīva

Neparasta ideja. Šis it kā parastās piespraudes ziedu formā tapušas un ļoti neparasta materiāla – rāvējslēdzējiem. Ideja noskatīta internetā, bet piespraudes darinātas pērn kādā pulciņa "Čaklie pirkstiņi" nodarbībā kopā ar bērniem.

Foto - no personīgā arhīva

Klusā daba. Glezna, kurā dominē dzeltenā un zaļā krāsa, radīta 2009. gadā un ir viens no pirmajiem Ineses darbiem. Autore atklāj, ka nereti sižetus gleznām atrod dažādos attēlos vai atklātnēs. Viena glezna top aptuveni mēnesi "Olives" nodarbībās, kas notiek vienreiz nedēļā - svētdienās. Arī šis darbs šobrīd ikdienā piecē Ineses mamma viņas mājās.

Foto - no personīgā arhīva

Telefona maciņš meitenei. Inesei ļoti patīk tamborēt visdažādākos aksesuārus – somiņas, piespraudes, dekoratīvas matu gumijas un sprādzes mazām meitenēm. Šī neparastā oranžā somiņa vēl

meklē savu īpašnieci.

Personība

Novēl būt radošiem

Nav noslēpums, ka dažiem cilvēkiem prāts darbojas pragmatiski un konkrēti, kamēr citu iztēle spēj radīt visneparastākos mākslas darbus. Ne tikai radoša iztēle, bet arī čaklas rokas piemīt bērnudārza "Pilādzītis" pirmsskolas skolotājai INESEI HMARAI, kuras veikumu novērtējuši ne tikai bērni un viņu vecāki, bet arī tie, kas apmeklējuši gleznošanas studijas "Olives" dalībnieču gleznu izstādes.

Kas Jums ierādīja pirmās rokdarbu prasmes?

-Pašus pamatus iemācīja skolā - mana pirmā skolotāja Larisa Navopoļina, bet vidusskolā - darbmacības skolotāja Aldona Cepurīte. Tas, protams, nebija tikai skolotāju nopelns, jo esmu dzimusi radošā ģimenē. Mamma adīja, šuva, tamborēja. Lielas rokdarbnieces bija arī mana vecmamma un mamma māsa. Ģimenē ir arī viens mākslinieks - vecmamma brālēns, gleznotājs Ēriks Caune. Arī tētis bija radošs cilvēks, prata visu, kas saistīts ar tehniskiem darbiem, metināt, strādāt ar koku. Man likās, ka viņš prot visu. Kad tikko sāku strādāt bērnudārzā, tētis daudz palīdzēja, kad vajadzēja kaut ko izgatavot. Žēl, ka viņš ļoti agri aizgāja no dzīves.

Vai vēl atceraties, ko pirmo reizi izgatavojāt pati savām rokām?

-Pašu pirmo rokdarbu neatceros, bet viens no pirmajiem, kas palicis atmiņā un ar ko piedalījos izstādēs, bija gludajā dūrienā izšūtas un aptamborētas sedziņas servīzei, kuras darināju, mācoties 4. vai 5.klasē. Tajās biju ieguldījusi milzīgu darbu, protams, ar vecmamma palīdzību, kura mani pamācīja, ierādīja dūrienus, palabojā, ja vajadzēja.

Droši vien tagad protat neskaitāmus rokdarbu veidus..

-Jā, māku adīt, tamborēt, izšūt... Strādāju visdažādākajās tehnikās. Ieraugot kaut ko internetā, žurnālos, to noteikti izmēģinu. Strādāju ar visdažādākajiem materiāliem - pirktiem vai no dabas ņemtiem, nereti izmantoju sadzīves priekšmetus, piešķirot tiem *otru mūžu*. 90.gados, kad veikalos neko nevarēja nopirkt un arī naudas vērtība visu laiku mainījās, aizrāvos ar izšūšanu. Tas bija labs risinājums, kad vajadzēja izgatavot dāvanu. Ārdīju mamma vecās kleitas un, ja audums derēja izšūšanai, sagriezu to sedziņās, tad, piemeklējuši ārzemju žurnālos idejas, izšuvu un dāvināju.

Kāds šobrīd ir iecienītākais rokdarbu veids?

-Visbiežāk izgatavoju dažādus sīkus aksesuārus meitenēm - sprādzītes, piespraudes, matu gumijas, svārciņus, zeķītes... Pārsvārā tamborēju.

Patī esat mazas meitenes mamma. Droši vien daudz kas tiek darināts tieši viņai...

-Jā. Arī meita jau pati mēģina adīt un tamborēt, bet visvairāk viņa šobrīd piesaista pārļošanu.

Cik daudz uzmanības pievēršat tam, ko pati velkat mugurā?

-Piedomāju pie tā. Taču plaši izvērsties nesanāk, jo, atnākot uz darbu, pārģērbjamies ērtās drēbes. Strādājot ar bērniem, ir gan jāpietupstas, gan jāparāpo. Svētkos gan labprāt sapucējos.

Kā radās doma iemācīties

Foto - no personīgā arhīva

Izstādē. Pirmo reizi balvenieši varēja apskatīt Ineses gleznu studijas "Olives" gleznu izstādē Balvu Novada muzeja otrā stāva zālē drīz vien pēc muzeja renovācijas pabeigšanas.

gleznot?

-Mani uzrunāja studijas iniciatore Evas Vinogradovas mamma Dina, ar kuru kopā strādājam bērnudārzā. Aizgājām uz mākslas skolu, iepazīnāmies ar Olgu Reči, viņa mums visu izstāstīja, pastāstīja, kādi materiāli būs vajadzīgi, un tā tas sākās. Agrāk biju zīmējusi ar akvareļiem, zīmētkrāsām un guošu, bet nebija nekāda priekšstata par to, kā gleznot uz audekla ar eļļas krāsām. Lai gan skolā zīmēšana man padevās, mākslas skolu nebiju beigusi. Taču, strādājot *dārziņā*, bieži zīmēju, veidoju noformējumu. Gleznošana man ļoti iepatikās. Studijā darbojos no pašiem pirmsākumiem - jau vairāk nekā piecus gadus.

Ko visbiežāk attēlojat savās gleznās?

-Dabas ainavas, ziedus, kluso dabu. Pašai vismīļākā ir glezna ar diviem zirgiem. Uzgleznot to bija diezgan grūti. Tā šobrīd atrodas manas mamma mājās, bet ir arī gleznas, kas izvietotas izstādēs vai atdāvinātas kādam, ir arī pārdotas.

Jau gandrīz 30 gadus strādājat bērnudārzā, vadāt rokdarbu pulciņu arī Balvu Bērnu un jauniešu centrā. Kā izdodas ieinteresēt un aizraut mazuļus?

-Atceros pirmo pulciņa nodarbību, kad kopā ar bērniem izgājām laukā, salasījām nobirušās kļavu lapas un izgatavojām no tām rozes. Pēc tam iztaujāju bērnus, ko viņi gribētu darīt, pastāstot arī, ko pati piedāvāju. Tad vēroju, kas bērniem vislabāk padodas, kas viņiem patīk. Vadoties pēc tā, meklēju, ko varu piedāvāt. Katras nodarbības beigās jautāju, ko darīsim nākamreiz un piedāvāju variantus. Šobrīd no filca auduma un pērlītēm esam sākuši darināt eņģeļlišus, ko vēlāk dāvināsim rehabilitācijas centra "Rasas pērles" bērniem.

Arī bērnudārza mazuļiem ir tāds vecums, kad viss šķiet interesants. Viņi ar patiku vēro, kad kaut ko darinām, un uzdod jautājumus.

Vai vēl atceraties, par ko pati sapņojāt kļūt bērnībā?

-Biju to jau aizmirsusi, līdz kādā skolas absolventu vakarā, kad klases-

biedrene Irēna Biseniece, kura tagad strādā skolā, no arhīva atnesa mūsu sacerējumus, un savā 1. klases sacerējumā izlasīju, ka gribu kļūt par bērnudārza audzinātāju... Vēlākos gados gribēju kļūt par agronomu, jo vienu vasaru biju nostrādājusi pie agronoma - selekcionāra un mani šis darbs ieinteresēja. Bet tas ātri pārgāja.

Tāpat aizmirstais bērnības sapnis tomēr ņēma virsroku?

-Pabeigusi vidusskolu, gribēju studēt Rēzeknē, bet pirms iestāšanās saslīmu. Pēc tam atradu darbu bērnudārzā "Pilādzītis" un šeit arī paliku. Vēlāk, 2005. gadā, tomēr pabeidzu augstskolu un ar profesijas izvēli esmu apmierināta. Kaut arī nav viegli, bet nav arī vienmuļš konveijera darbs. Tas ir ļoti radošs, jo skolotājā apvienotas daudzas profesijas.

Kā mūsdienā steidzīgajā dzīves ritumā atrodat laiku rokdarbiem?

-Kādreiz brīnījos, kā mamma un mamma māsa, abas lielas adītājas, vakaros sēž pie televizora un ada, pat neskatoties uz rokām. Tagad pati tā daru. Bieži sēžu virtuvē ar kādu rokdarbu, kamēr krāsni cepas maize.

Ko vēl darāt ar prieku?

-Labprāt cepu maizi. Brīvajā laikā atpūšos kopā ar ģimeni. Darbs laukos - tā ir arī lieliska kopīga atpūta. Vasarā daudz laika pavada dārzā. Ziemā, kad uzsnigs sniegs, visi kopā dosimies uz kalnu. Kādreiz palasu kādu interesantu dzīvesstāstu žurnālā...

Varbūt vēl ir kāds nepiepildīts sapnis, ko vēlētos īstenot?

-Tā kā laukos pieder zeme, kādreiz gribētu nodibināt savu saimniecību.

Ko gribētu novēlēt līdzcīvēkiem šajā klusajā Adventes laikā?

-Mūsu straujajā un mainīgajā pasaulē novēlu apstāties un nesteidzīgi padomāt, kā aizritejis gads, padomāt par saviem tuvajiem un mīļajiem, palūgt piedošanu, ja kādam nodarīts pāri! Biežāk samīļot savus tuvākos un būt radošiem! Dzīve ir grūta, bet, ja proti kaut ko radīt pats savām rokām un sniegt to citam, izjūtot dāvināšanas prieku, tā ir liela laime.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Laika zīmes **Decembris** (Vilku, Ziemas, Svētku mēnesis)

Ja Adventes laikā ir sauss un skaidrs, tad sagaidāma sausa vasara. Ja Advente bez sniega, tad Ziemassvētkos daudz sniega. Ja Ziemai ir cepure, tad tas ir decembris. Savukārt janvāris ir Ziemas kažoks, bet februāris – velteņi.

1. decembris - pirmā Ziemas mēneša pirmā diena.

Ticējumi. Kāds 1. decembris, tāda ziema. Ja 1. decembra rītā sals – ziemas sākums auksts. Ja dienas vidū atkusnis – ziemas vidū, janvārī, atlaidenis. Ja 1. decembra vakarā sniegputenis – ziema būs gara un pavasaris vēls.

4. decembris - Bārbala. Tā ir Aitu diena un vienīgā decembra diena pirms Ziemassvētkiem, kad iet budējos. Bārbiņa atver vārtus Ziemai un krastus starp ūdeņiem savieno ar ledus tiltiem.

Ticējumi. Ja šajā dienā ir ledus, tad Bārbiņa to lauž (atkusnis). Ja nav, tad Bārbiņa to taisa. Ja 4. decembrī sals – tad visos turpmākās ziemas svētkos būs sals. Ja atkusnis – tad arī svētkos būs atkušņi.

6. decembris - Niklāvs (Nikola) jeb Zirgu diena. Šajā dienā dzimis Ziemassvētku vecītis. Šī ir svētku diena mājas kustoņiem, bet īpaši zirgiem. Kurš šo dienu nesvēti, tam nepadodas ne zirgi, ne māļputni, ne aitas.

Ticējumi. Ja Zirgu dienā zirgiem muguras noberž ar sniegu, tad tie neslimos un arī mošķi neēdīs. Šajā dienā sākas raģavu ceļš. Ja 6. decembrī ziemeļvējš un sniegs, vasara būs auksta un lietaina.

Trīs dienas Vilku mēnesī veltītas zvēriem, putniem un zivīm. 9. decembris - Vilku diena. Ja vilki gaudo un kļūst tuvu mājām – būs sals. 10. decembris - diena, kad zivis nolaižas ūdeņu dibenā un aizmieg. Arī lācis migā aizmieg ziemas miegā, bet alnis atbrīvojas no vecajiem ragiem. 11. decembris - Žagatas un Siļa diena. Ja žagata vai silis sauc, tad jāiet līdz, jo tevi gaida laimīgs pārsteigums.

13. decembris - Lūcijas. Sākot ar Lūciju, diena kļūst jau par vienu vistas nagu garāka, citviet - par gaiļa dziedājuma laiku. Arī vilkači uz sapulci ellē dodas trīsreiz gadā – Vasarsvētkos, Jāņos un Lūcijās.

Ticējumi. Ja Lūcijās rīts skaidrs – atlikušais decembris būs sauss. Ja snieg un putina, līdz Ziemassvētkiem vēl snigs un putinās.

No 21.decembra līdz 27.decembrim -

Ziemassvētki. Ziemassvētku dienās Saule nokāpj no saviem debesu augstumiem un pēc kosmiska akta ar Zemi sāk savu ceļu augšup preti Ziemeļzvaigznei.

Ticējumi. Ja 22.decembrī saulains un skaidrs – 31.decembrī būs skaidrs un sals. Ja apmācies un sarma – Jaungadā būs atkusnis. Kāds vējš iepūš 25.decembrī, tāds pārsvarā pūtīs līdz Pavasara Mārai.

31.decembris - Vecgada vakars, kad tradīcijās ievijušās Jaungada ieražas, un tas ir sākums jaunam gadskārtu gredzenam.

Ticējumi. Ja Vecgada vakarā snieg, bites labi spietos un būs laba ābolu raža. Ja zvaigznes dzied, būs jauka vasara.

Par laiku decembrī

Pirms diviem gadiem (2012.g.) novembra pēdējās dienās snīga un decembra priekšvakarā arī sals sāka kost. Ja atceramies 2010.gada novembra beigās, tad ap Katrīnām (25.11.) uzsnigušais sniegs palika un noturējās līdz pavasarim. Kā būs šogad? Vai neatkārtosies līdzīgs to gadu ziemas scenārijs? Vairākas norādes dabā un zīmīgās dienās rāda, ka lēni sākusies decembra otrajā pusē ziema nostiprināsies uz palikšanu.

Ticējums saka: Ja decembrī pilnā mēnesī pūš ziemas vēji, tad gaidāms liels sals. Šogad decembrī pilns mēness ir laikā no 6. līdz 13. decembrim. Kāds jūnijs vasarā, tāds decembris ziemā. Pagājušais salīdzinoši vēsais un mitrais jūnijs, kas paredz laiku pirmajā ziemas mēnesī, liecina, ka decembrī bargs sals nav gaidāms, bet būs tikai ziemas "iesildīšanās" pirms aukstuma viļņiem tālākā ziemā.

Vilku mēneša pirmajā pusē neliels sals un brīžiem atkušņi. Pārsvarā mākoņains un nokrišņos gan sniegs, gan lietus un atkala. Ceļi apledos. Mēneša vidū laiks vēl būtiski nemainīsies, bet ap Ziemassvētkiem gaidāms vairāk sniega un sals pastiprināsies. Decembra otrajā pusē dažviet sagaidāms 15 - 18 grādu sals, un Ziemassvētki rādās būt balti. Gada beigās neliels sals un nokrišņi. Kopumā pirmās ziemas mēnesis paies neliela līdz mērena sala un viegla baltuma zīmē. Arī nokrišņi, kas pārsvarā būs sniegs - tuvu normai, bet gaisa atdzisuma ziņā Austrumlatvijā drusciņ aukstāks nekā parasti.

Lasītājiem baltus Ziemassvētkus vēlot, VILIS BUKŠS

Der zināt **Lai varētu teikt "...tu mūžam zaļa esi..."**

Pavadot svētku vakaru pie koši zaļas, smaržīgas eglītes, dziedam "...tu mūžam zaļa esi..." ar domu, ka, ziemai beidzoties un iestādot eglīti dārzā, tā patiešām turpinās priecēt vēl daudzus gadus.

Lai dzīva Ziemassvētku eglīte pārciestu svētkus un, pavasārī iestādīta, turpinātu priecēt vēl daudzus gadus, jāievēro dažādi noteikumi.

* Ziemā koks ir aizmīdījis un pielāgojies vēsumam, tāpēc siltās telpās eglīte nedrīkst pavadīt vairāk nekā nedēļu. Siltumā koks pamodīsies, atsāks augt, bet vēlāk, pārvietots ārpus telpām, cietīs no sala - apsals pumpuri vai pat augs nosals pavisam.

* Kociņi uzreiz nenes telpā, bet pierādina pie siltuma pakāpeniski - vispirms novietojot to telpā, kur temperatūra ir nedaudz siltāka nekā ārā, piemēram, garāžā, tad priekšnamā un tikai tad istabā. Vislabāk, ja kociņam būtu vismaz pāris dienas aklimatizācijai.

* Podotu eglīti vajadzētu novietot uz lēzena puķu podu paliktņa, bet eglī ar sakņu kamolu ievietojiet lielā traukā, kura 1/3 daļa ir pildīta ar granti. Tas palīdzēs gan nostiprināt eglī vertikālā stāvoklī, gan uzturēt mitru eglē sakņu kamolu.

* Laistiet eglī rūpējoties, lai augsne pastāvīgi ir mitra, bet nepārlejot to. Pēc iespējas biežāk apsmidziniet eglē skujas ar istabas temperatūrā sasildītu ūdeni. * Ja vēlas eglīte dedzināt svecītes, tās jāizvieto zarus, kur apkārt nav citu zaru, un tā, lai iespējami mazāk ciestu skujas. Sveču liesmas var nodarīt kokam neatgriezeniskas traumas.

* Pēc svētkiem to pakāpeniski pārvieto uz vēsākām telpām, ļaujot tai vairākas dienas pakāpeniski atkal pierast pie aukstuma.

* Kad eglīte ir aklimatizējusies, ja vien

tas ir iespējams (zeme nav sasalusi), uzreiz iestādiet to!

* Ja ārā ir sals un nav iespējams kociņu iestādīt, eglīti var mēģināt pārziemināt gaišās, bet vēsās telpās, kur kur gaisa temperatūra nav augstāka par +2° C un zemāka par -5° C, ik pa laikam to aplaistot. Ja tas nav iespējams, eglīti ar visu podu var ierakt zemē neapkurināmā siltumnīcā. Ja eglītei tomēr atlikusi ziema jāpavada ārā vai uz balkona, tad tā jānodrošina pret sakņu caursalšanu. Vienkāršākais variants ir ielikt podu lielākā auduma maisā un piepildīt telpu starp maisu un podu ar kādu izolācijas materiālu - salmiem, sausām lapām, sausu kūdru vai kādu citu siltumu saglabājošu materiālu. Izolētajam slānim ir jābūt pietiekami biežam. Arī sniegs ir labs sildošais materiāls, tāpēc, ja nekā cita nav, bet ziema padevusies ir ar sniegu, podu var ierušināt sniegā, tikai jālūkojas, lai sniega sega vienmērīgi aptvertu podu no visām pusēm un arī augsnes virskārta būtu pārklāta ar sniegu.

* Gaidot pavasari, reizi pa reizei jāapskatās, kā jūtas laukā ziemojošās eglītes, un nedrīkst aizmirst piesegt pret saules stariem jutīgās šķirnes februārī.

* Rūpīgi pārdomāt stādīšanas vietu. Stādot pavasārī, jāatceras - parastā eglē vislabāk jutīsies ēnainā vieta un skābā (pH 5,0 - 6,5) augsne. Eglē necieš pārpurvošanu, kā arī sausumu - tās priecāsies par pietiekami mitru augsni. Eglēm ir sekla sakņu sistēma, tādēļ jāpārdomā, kā nodrošināt laistīšanu, augsnes mulčēšanu, kā arī pietiekamu aizvēju, lai tās pēc gadiem neizgāz vējš.

* Jāatceras, kādas šķirnes eglē iegādāta. Dažas no tām izaug līdz pat 30 metru augstumam, dod spēcīgu ēnu un zem tām neaug pat zāle.

* Sagatavojot stādīšanas vietu, ja

augšnes pamatslānis ir neauglīga smiltis, tā jāielabo vismaz 60 - 100 cm dziļumā un ap 100 cm diametrā ap stādu, bet mālainās augsnēs pietiks ar 40 - 60 cm ielabotu kūdrainu melnzemi. Protams, jāizlasa visas nezāles un saknes, lai tās netraucētu kociņam iesakņoties un augt.

* Kad sagatavota stādīšanas vieta, izrok zemi vismaz eglē poda augstumā, bet apakšā esošo zemi kārtīgi sairdina un salej, lai veidojas dubļi. Saudzīgi izņem eglī no podiņa ar visu zemi un liek to bedrē. Izkārtoti brīvi eglītes saknes, jāskatās, lai tās nav saritinājušās un koks augot sevi nenozāudz. Tās arī nedrīkst locīties uz augšu. Apber saknes ar izrakto zemi. Atcerieties: eglīte stādāma tādā pat dziļumā, kā tā augusi podā! Nevajag to stādīt dziļāk un noteikti ne arī seklāk.

* Kad augs iestādīts, nedaudz piemin augsni ap to, lai neveidojas gaisa kabatas, kārtīgi salej un nomulčē augsnes virskārtu ar 5 - 7 cm dziļu mulčas slāni.

* Eglīti vislabāk stādīt jau aprīlī, tad vismaz pirmo nedēļu pēc stādīšanas sekot, lai augsne ir mitra. Ja ir sauss laiks, laistiet to!

* Ja ārā iznestai (iestādītai, pieraktai vai iezīmotai) eglītei telpās jau bija parādījušies jaunie pumpuri, bet tomēr tai ziema jāpavada ārpus telpām, pumpuri, ja uznāks bargs sals, iespējams, nosals. Bet tas augam nav bīstami - pēc kāda laika eglīte, ja rūpīgi to kops, saņemsies un atjaunosies.

Darbi decembrī

Ziemas sākums 22.decembrī plkst. 1.03

Augļu dārzā:

- * Balsina neaptītos augļu koku stumbrus.
- * Apstrādā koku un krūmu brūces.
- * Koku un krūmu saknēm uzrauš sniegu.
- * Pie koku stumbriem piemīda sniegu, lai peles nevarētu veidot alas.
- * Griež potzarus un koksnainos spraudņus no tiem augļu kokiem un ogulājiem, ko nākamajā pavasarī vēlas pavairot.

Košumdārzā:

- * Iestājoties salam, iezīmo vīnogulājus, mežvītenus un rozēs.
- * No skujkokiem nopurina biezo sniega kārtu.
- * Salīgākos un retākos silto zemju košumkrūmus piesedz ar egļu zariem.
- * Izvieto putnu barotavas kaķiem nepieejamās vietās.

Telpās:

- * Steidzina jaunās biešu lapiņas.
- * Regulāri laista un mēslo ziedošos telpaugus.
- * Sāk uzzielināt sīpolpuķes - hiacintes, narcises, krokusus, maijpuķītes.
- * Gaišākajā vietā novieto kaktusus, paparžaugus, Ziemassvētku zvaigzni.
- * Lai iegūtu vērtīgos zaļumus, podiņos steidzina sīpolus, selerijas, pētersīļu lapiņas, diedzē kressalātus.
- * Pārbauda, vai nebojājas kāds ķirbis.
- * Vēdinot istabas, jāuzmanās, lai neapsaldētu telpaugus.
- * Pārskata sēklu krājumus.
- * Augus, kuri nepanes centrālāpkures radīto sauso gaisu, noliek vēsākās vietās.
- * Ciklamenām ūdeni lej tikai šķīvīti, acālijām laistāmo ūdeni paskābina.
- * Ar mitru lupatiņu noslauka putekļus no augu lapām.
- * Izpušķo eglīti.

Pagrabā:

- * Vēdina pagrabu.
- * Uzmana, lai pagrabā neieviešas graužēji.
- * Pārbauda, kā glabājas sakņu un ābolu raža, izvāc bojātos dārzenus un augļus.

Siltumnīcā:

- * No siltumnīcām uzmanīgi nogrūž biezo sniega segu.
- * Sakārto darbarikus un dēstu kastes.
- * Mēneša otrajā pusē var sākt potēt rozēs.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **6.** (08.31-20.25), **14.** (08.13-21.28), **21.** (22.12-24.00), **22.** (00.00-08.58), **28.** (14.56-24.00), **29.** (00.00-02.09) **decembrī.**

Piemērotas dienas pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai - **8., 9., 18., 19., 26., 27.decembrī un 4.janvārī.**

Īstā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frizūra saglabātu formu - **10., 11., 13., 23.decembrī.**

Diena, kas piemērota skaistumkopšanai - **3., 4., 16., 17., 31. decembrī un 1.janvārī.**

Īstais laiks ģenerāltīrīšanai - pareizā mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās. Izmazgātā veļa ir tīrāka - **8., 9., 18., 19.decembrī.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri ļaujās un paļaujās uz to, ka viss notiek istajā laikā un vietā - **11.decembrī.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri notikumam gaitu ietekmē paši - **18.decembrī.**

Mēness tukšais laiks - piemērots, lai pabeigtu iesākto, sakārtotu domas un atpūstos. Šajā periodā labāk nesākt neko jaunu, neparakstīt svarīgus līgumus, nepieņemt izšķirīgus lēmumus, jo rezultāts var nesniegt cerēto. **Decembrī - 3.** (04.42-07.14), **5.** (08.45-12.28), **7.** (11.51-19.34), **10.** (02.14-05.14), **12.** (14.48-17.18), **15.** (04.11-06.04), **17.** (07.40-16.51), **19.** (23.11-23.55), **21.** (14.35-24.00), **22.** (00.00-08.58), **28.** (00.00-08.35), **30.** (02.46-12.55). **Janvārī - 1.** (14.19-19.08), **3.** (13.55-24.00), **4.** (00.00-03.07).

Jaunākie žurnālu numuri

Citādā Pasaule

⇒ Ritas Lasmanes X faili. *Viņa atklāti runā par tabu tēmām un skaidro delikātus seksa smalkumus. Nebūtu pārspīlēti teikts, ka savā ziņā Rita klātesošos ievada tādā kā citādajā pasaulē atklājot, ka sekss ir tā ass, ap kuru griežas pasaule.*

⇒ Terapeitiskais ģitāras virtuozs. *Ģitārspēles virtuozs un mūzikas terapeits amerikānis Stenlijs Džordans pasaules slavu iemantojis jau 23 gadu vecumā, viņš koncertējis 65 pasaules valstīs.*

⇒ Otrā puse - paša vai zvaigžņu ziņā? *Astroloģijā - zinātnē, kuras empiriskā pieredze mērāma tūkstošgadēs - ir dažādi instrumenti, kas palīdz noteikt potenciālo saderību starp vīrieti un sievieti.*

⇒ Svētā Jāņa neizskaidrojamā nāve. *Šogad apritēja 80 gadi kopš traģiskās pareizticīgo arhibīskapa Jāņa Pommers nāves. Viņš ir vienīgais latvietis, kuru Pareizticīgo baznīca pasludinājusi par svēto, taču vēl joprojām nav zināms, kas un kāpēc viņu nogalināja naktī uz 1934. gada 12. oktobri.*

⇒ Aptieka puķupodā. *Zinātnieki atklājuši, ka alvejas žeļejas sastāvā ir dažādas iedarbīgas vielas. Tā ir arī ļoti laba imūnsistēmas stiprināšanai.*

⇒ Velna vārtu novads. *Mūsdienās par kādreiz varenās Vecpiebalgas pils eksistenci liecina vien drupas un tās glabā stāstus par mistiskiem notikumiem.*

Dārza Pasaule

⇒ Garās nakts patik Ziemassvētku zvaigznēm - puansetijām. *Tagad tās kļūst visskaistākās.*

⇒ Kā atšķirt Ziemassvētku un Lieldienu kaktusus?

⇒ Amerikāņi pin ileksa zariņus Adventes vainagā. *Daži audzē arī Latvijā.*

⇒ Hipeastri var ziedēt divreiz gadā!

⇒ Kā saglabāt ziemas ābolu ražu.

⇒ Plašais Kalna svētību kopienas ļaužu dārzs Bruknā ir jāredz!

⇒ Saruna ar kartupeļu ekspertu Ritvaru Leitenu. *Viņš jāiepazīst katram tūpeņu audzētājam. Un ēdājam!*

⇒ Žāvētas godži ogas var iegādāties veikalos, bet ogulāji aug arī Latvijā.

⇒ Šogad dārzos bija cekulkožu un laputu ēra. *Ko darīt, lai nākamgad nebūtu?*

⇒ Ābolu vainags mājas ieejai Adventes laikā. *Katrs var izveidot!*

Ilustrētā Zinātne

⇒ Zaļo enerģiju iegūs nemanāmi. *Kamēr daudzviet pasaulē uzstāda vēja ģeneratorus un saules baterijas, inženieri izstrādā nākamās paaudzes zaļās enerģijas avotus. Viņi grib izvietot spēkstacijas jūrā, tuksnesī un pat kosmosā.*

⇒ Spoguļneironi ļauj saprast citus cilvēkus. *Īpaši spoguļneironi smadzenēs ļauj mums izjust citu cilvēku sāpes. Tagad ārsti tos izmanto, lai ārstētu fantoma locekļu sāpes.*

⇒ Iepazīsti dzīvnieku pasaules vampirus. *Tūkstošiem dzīvnieku sugu ir specializējušās asinsūkšanā. Neatkarīgi no tā, vai asinis ir to galvenais barības avots, vai tikai uzkoda, tie, atšķirībā no vampīriem filmās, nav aizbiedējami ne ar ķiplokiem, ne svēto ūdeni.*

⇒ Teleskopi uzņem vistālākās galaktikas attēlu. *Zinātnieki galaktiku kopu izmanto kā fotoobjektīvu, lai ielūkos dziļāk kosmosā.*

⇒ Ekstremofili jūtas labi tur, kur citi iet bojā. *Mūsu planētas sīkstākos izdzīvotājus nebiedē ne Antarktīdas ledāji, ne radiācijas pārpludinātā Černobiļa.*

⇒ Trīs metrus augsts "cālis". *Vistas un tiranozaura jauktenis. Tā paleontologi raksturo jauno atradumu Helkrīkā (ASV) - spalvainu, 300 kilogramu smagu dinozauru.*

⇒ 3D tehnoloģijas ienāks mūsu ikdienā. *Jaunākie sasniegumi lāzeru un nanotehnoloģiju jomā ļauj uzņēmumiem sacensties, kurš pirmais nāks klajā ar televīzijai vai mobilajiem telefoniem paredzētiem 3D attēliem vai video.*

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.janvārim.

Novembra mīklu atrisināja: M.Pretice, M.Paidere, J.Usāns, D.Kivkucāns, U.Pozņaks, L.Kivkucāne, D.Svarinskis, A.Lukumietis, Ž.Mergina, A.Kravale, E.Lejeva, I.Dzergača, E.Ķirsons, S.Vēvere, A.Kravālis, S.Sirmā, V.Zaķe, N.Circene, L.Baranovskis (Balvi), V.Ločmele, I.Svilāne (Lazdukalns), V.Dragune (Kuprava), Z.Tišanova, I.Kudure (Viļaka), B.Ķise, A.Mičule, O.Zelča (Tilža).

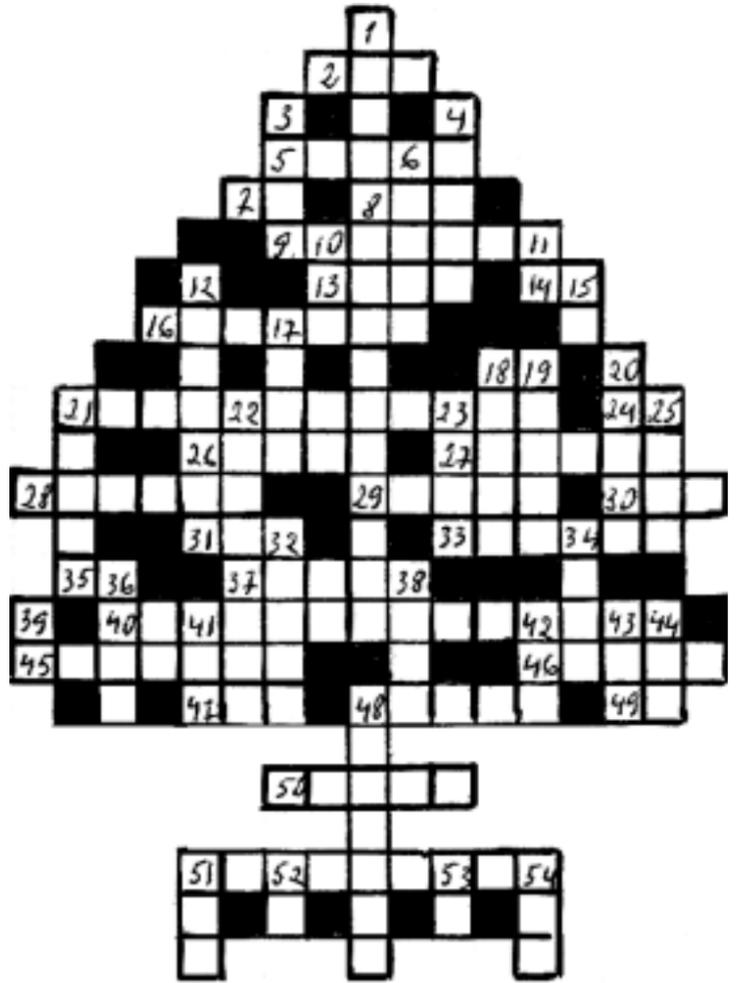
Par novembra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem I.SVILĀNE no Lazdukalna. Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla decembrī

Horizontāli: 2. Volgas pieteka. 5. Pilsēta Valgas rajonā. 7. Nots. 8. Trigonometriskā funkcija. 9. Dabas parādība ziemā. 13. Naudas vienība vairākās Amerikas valstīs. 14. Eksistē. 16. Ziemas apavi. 21. Salatēva pavadone. 24. Saules dievs ēģiptiešu mitoloģijā. 26. Nokrišņu veids. 27. Ķekari. 28. Dārgakmeņu masas mērvienības. 29. Kažokādas apavi. 30. Datīva jautājums. 31. Komplicēta medicīnas iestāde (abr.). 33. Ziemas sporta inventārs. 35. Šeit. 37. Garausis. 40. Eglītes rotājumi (gaismekļi). 45. Ārējās kontūras. 46. Senas lauku celtnes. 47. Izcils pilots. 48. Grieķu mīlestības dievs. 49. Lidmašīnas marka. 50. Dāvana. 51. Bērnu gaidīts viesis Vecgada vakarā.

Vertikāli: 1. Laimes simbols Jaungadā, ja tam pieskaras. 3. Zīme satiksmes noteikumos. 4. Griestu vai sienas daļa ar gleznojumu. 6. Ciemiņi. 10. Dabiska ūdens plūsma. 11. Nots. 12. Bojājums, nepilnība. 15. Nots. 17. Aizlieguma sistēma. 18. Vēlreiz, no jauna. 19. Truļi. 20. Virieša apģērbs svinīgos gadījumos. 21. Apķert. 22. Šķēres. 23. Neviltots. 25. Skarbas. 32. Izžuvis. 34. Informācija, ziņas. 36. Upe Spānijā. 38. Nosaka svaru. 39. Marokas kods. 41. Negara. 42. Eiropas valsts iedzīvotājs. 43. Dzīvnieku veidota ala. 44. Maigi dūc. 48. Ziemassvētku un Jaungada simboli. 51. Kādreiz, agrāk. 52. Nots. 53. Personas vietniekvārds. 54. Nots.

Sastādījis A. Levgovds
Laimīgu Jauno gadu!

Novembra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 7. Noktirne. 9. Aerosols. 10. Saplēst. 11. Aktīvs. 12. Agrafe. 13. Adoniss. 18. Paviāni. 19. Kostīms. 20. Poplins. 21. Grafīts. 25. Vectēvs. 26. Krējums. 30. Ciklons. 32. Laikus. 33. Balets. 34. Kupejas. 35. Investēt. 36. Tendence.

Vertikāli: 1. Molekulas. 2. Ainava. 3. Veranda. 4. Lapsuss. 5. Godīgs. 6. Platforma. 18. Cilindrs. 14. Vikonts. 15. Anklāvs. 16. Fosfors. 17. Statuja. 22. Heksagons. 23. Aizliegt. 24. Impotence. 27. Piruete. 28. Antante. 29. Kumiss. 31. Parāde.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Neņac klāt! Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Lapu ceļš. Iesūtīja Albīne Kokoreviča no Dobeles novada Krimūnu pagasta.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Aktuāli

Nedari muļķības. Tevi redz!

Arī šogad, tuvojoties Ziemassvētkiem un Jaunā gada svinībām, Balvu pilsēta piedzīvojusi patikami krāšņas pārmaiņas. Tās novērtējuši arī pilsētas iedzīvotāji un viesi. Diemžēl vienmēr atrodas cilvēki, kuri savu stulbumu demonstrē uz citu paveiktā rēķina.

Tā tas bija pavisam nesen, kad novembra nogalē četru nepilngadīgu jauniešu bariņš centās radīt postījumus adītajiem dekoriem, kas aptīti ap kokiem iepretim Balvu pilsētas skvēram. Ar to viņiem gan nepietika, un jaunieši nolēma ķerties klāt arī netālu esošajai automašīnai, kurai, sperot ar kāju, nodarīja bojājumus. Pateicoties uzstādītajām videokamerām, Balvu novada pašvaldības policijas inspektori notikušo redzēja, devās uz notikuma vietu, nekārtības novērsa un jauniešus nogādāja Valsts policijas Balvu iecirknī. Kā rakstījam laikraksta "Vaduguns" 25.novembra numurā, policija par automašīnas bojāšanu uzsāka kriminālprocesu. Kopumā Balvos no 15. līdz 22.novembrim konstatēja vēl trīs automašīnu bojāšanas gadījumus.

Balvu novada pašvaldības policijas priekšnieks ĒRIKS LOČMELIS atgādina, ka pilsētā uzstādītas piecas videonovērošanas kameras – četras stacionārās, viena pārvietojamā: "Ja vasaras mēnešos ar videokameru palīdzību vairāk uzmanību pievēršam pilsētas ielu krustojumiem, tagad pastiprinātāka uzmanība ir dažādiem pašvaldības objektiem sabiedriskās vietās. Piemēram, skvēram, kur atrodas egle un dekorējumi, ūdens strūklakai "Plaukstošā ūdensroze" un Balvu Kultūras un atpūtas centram, kur atrodas pilsētas centrālā egle. Savukārt, ja kādam cilvēkam prātā pavīdēs jauna doma un viņš to steigs realizēt, atcerieties, ka videonovērošanas kameras notiekošo fiksēs. Aicinu ikvienu pilsētas iedzīvotāju būt atbildīgam."

Videokamera. Kāda ir cilvēku motivācija bojāt to, kas pilsētu dara acij tikamāku, ir jautājums, uz kuru atbildēt droši vien nevar arī paši vandaļi. Lai veiktu preventīvus pasākumus, sabiedriskās kārtības nodrošināšanu un noziedzīgu nodarījumu novēršanu vai atklāšanu saistībā ar īpašuma aizsardzību un personu vitāli svarīgu interešu, tostarp dzīvības un veselības aizsardzību, 2013.gada decembrī Balvu pilsētā uzstādīja videonovērošanas kameras. Pašvaldībai tās izmaksāja 6247,90 latus.

Tiesu lietas

Balvu rajona tiesas kalendārs decembrī

Laiks	Dalībnieki	Būtība	Tiesneši
1.decembrī 10.00	ANATOLIJS BISTROVS KL 180.p.1.d.	– par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Simona Gmireka
1.decembrī 11.30	GUNTIS IVANOVSKIS KL 180.p.1.d.	– par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Jūlija Kamiševa
2.decembrī 12.00	ANDREJS BROKS KL 180.p.1.d.	– par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Simona Gmireka
3.decembrī 9.00	LINDA SUPE KL 174.p.2.d.	– par cietsirdīgu vai vardarbīgu apiešanos pret mazgadīgo	Simona Gmireka
3.decembrī 10.00	ANDREJS BROKS	nav minēts; atklāta tiesas sēde	Simona Gmireka
3.decembrī 11.30	BOGDAN JANUSZ KLUCZYNSKI KL 180.p.1.d.	– par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Jūlija Kamiševa
3.decembrī 14.00	ALEKSANDRS BREZOVSKIS KL 180.p.1.d.	– par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Arvis Garais
4.decembrī 11.00	EDIJS PAMPUHA, IVANS SADOVŅIKOVŠ, BAHTJARS PIKSIS KL 175.p.2.d.; KL 180.p.1.d.	– par zādzību, ja tā izdarīta atkārtoti vai ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējās vienošanās; par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Simona Gmireka
4.decembrī 11.00	BAHTJARS PIKSIS KL 125.p.1.d.	– par tīšu smaga miesas bojājuma nodarīšanu	Arvis Garais
4.decembrī 14.00	MIROSLAVS DUBROVSKIS KL 180.p.1.d.	– par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Jūlija Kamiševa
5.decembrī 10.00	RITA TOKAREVA KL 260.p.2.d.	– par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts smags miesas bojājums vai tā izraisījis cilvēka nāvi	Simona Gmireka
5.decembrī 11.00	JĀNIS GREDZENS, ARTŪRS SPRINCIS KL 180.p.1.d.	– par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Arvis Garais
8.decembrī 10.00	RAIVIS PUTNS KL 180.p.1.d.	– par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Simona Gmireka
8.decembrī 10.00	IMANTS LIETAVNIEKS KL 180.p.1.d.	– par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Jūlija Kamiševa
8.decembrī 12.00	informācija nav izpaužama; slēgta tiesas sēde		Arvis Garais
9.decembrī 10.00	JURIS CIBULIS KL 109.p.1.d.	– par patvaļīgu koku ciršanu svešā mežā vai citā svešā zemes platībā	Simona Gmireka
9.decembrī 14.00	ZIEDONIS KOLOCĀNS	nav minēts; atklāta tiesas sēde	Arvis Garais
10.decembrī 10.00	SVETLANA PISUKOVA	nav minēts; atklāta tiesas sēde	Simona Gmireka
10.decembrī 11.00	DONATS BEITĀNS	nav minēts; atklāta tiesas sēde	Simona Gmireka
10.decembrī 12.00	VJAČESLAVS MAĻARENKO	nav minēts; atklāta tiesas sēde	Simona Gmireka
11.decembrī 11.00	RENATAS MACUNAVIČIUS, PJOTRS ĻEBEDEVŠ, SERGEJS KAZAKOVŠ, ALEKSEJS BALOVŅEVŠ KL 175.p.3.d.; KL 175.p.4.d.	– zādzība	Simona Gmireka
11.decembrī 11.00	PĒTERIS KAĻVA KL 231.p.2.d.	– huligānisms	Arvis Garais
17.decembrī 11.00	ILMĀRS RUDUSĀNS, OĻEGS BORCOVS, OĻEGS KOVAĻENKO, VITĀLIJS SILAGAIŠS KL 190.p.3.d.; KL 318.p.2.d.; KL 329.p.	– kontrabanda; dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, ja tās izraisījušas smagas sekas vai ja tās izdarītas mantkārīgā nolūkā; neizpaužamu ziņu izpaušana	Arvis Garais
18.decembrī 14.00	JĀNIS PITKEVIČS-PIPKA	nav minēts; atklāta tiesas sēde	Arvis Garais
22.decembrī 11.00	VIKTORS CUPIKOVŠ KL 180.p.1.d.	– par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Arvis Garais

Civillietas. Decembrī Balvu rajona tiesā paredzēts izskatīt 52 civillietas. Tiesa izskatīs lietas par maza apmēra prasību par naudas piedziņu, maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, parāda piedziņu, uzturlīdzekļu piedziņu, zaudējumu piedziņu, ceļa servitūta nodibināšanu un juridiska fakta konstatēšanu. Vairākas civillietas ir slēgtas tiesas sēdes un informācija nav izpaužama. Decembrī paredzēts izskatīt arī vienu administratīvā pārkāpuma lietu.

Informē policija

Istabā ielec caur logu

27.novembrī Viļakas novadā 1972.gadā dzimušam vīrietim piederošs suns sabojāja kaimiņu dzīvojamās mājas logu. Iemesls – kaimiņi četrkājaino cilvēku draugu iepriekš baroja, un suns acimredzot vēlējās kārtējo maltīti. Nespēdams atrast citu veidu, kā iekļūt mājā, viņš nolēma tajā ielēkt ar visu loga rūti. Uzsākta administratīvā lietvedība.

Atkārtoti skandalē ģimenē

27.novembrī Balvu novada Kubulu pagastā 1967.gadā dzimis vīrietis sarīkoja ģimenes konfliktu. Policijas norīkojums vīrietim izolēja no ģimenes un ievietoja atskurbtuvē. Nepagāja ilgs laiks, kad šis pats vīrietis 30.novembrī atkārtoti sarīkoja ģimenes konfliktu. Arī šoreiz policijas norīkojums skandalētāju izolēja no ģimenes un nogādāja atskurbtuvē.

Savukārt 28.novembrī pulksten 23 Balvos 1969.gadā dzimis vīrietis izraisīja konfliktu ar savu māti. Vainīgo personu izolēja no ģimenes un ievietoja atskurbtuvē.

Bojā stabus un vadus

28.novembrī Viļakas novada Vecumu pagastā pagaidām nenoskaidrots automašīnas vadītājs sabojāja piecus elektrolīnijas atbalsta stabus un pārrāva trīs elektrolīnijas vadus. Uzsākta administratīvā lietvedība. Notiek meklēšanas pasākumi.

Zog no mājas

28.novembrī Rugāju novada Lazdukalna pagastā konstatēts, ka izdarīta dažādu mantu zādzība no dzīvojamās mājas, iekļūstot tajā. Vainīgās personas – 1995. un 1985.gadā dzimušie vīrieši - aizturēti. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

Izmeklēšanas laikā arī konstatēts, ka šie paši vīrieši piesavinājās kādam 1967.gadā dzimušam vīrietim piederošo mobilo telefonu. Tas atgriezts īpašniekam.

Zog no veikala

29.novembrī saņemts iesniegums no veikala "Labais" Balvos, ka kāda persona nozagusi precī 18,75 eiro vērtībā. Pārskatot videoierakstus, garnadzi konstatēja, kurš izrādījās 1977.gadā dzimis vīrietis. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

Dzērumā ar gāzes pistoli

30.novembrī Viļakas novada Medņevas pagastā 1977.gadā dzimis vīrietis sabiedriskā vietā alkohola reibumā nēsāja gāzes pistoli, kuras aptverē atradās četras patronas. Uzsākta administratīvā lietvedība. Vainīgajai personai sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Uzmācīgs kā muša

Saņemts iesniegums no veikala "Supernetto" Balvos, ka 30.novembrī 1963.gadā dzimis vīrietis nozaga precī 69 centu vērtībā. Notiek pārbaude.

Jāpiebilst, ka vīrietis minētajā dienā izcēlās ar pārlietu uzmācību veikalam, jo dienas laikā dažādas sīkas preces mērķtiecīgi mēģināja nozagt trīs reizes. Pirmajās divās reizēs veikala apsargs garnadzim iekārtoja precī atņēma, pirms viņš bija spējies atstāt veikala telpas. Savukārt trešajā reizē vīrietim izdevās paiet garām kasei, kā rezultātā zaglīgais veikala apmeklētājs par notikušo nopelnīja policijas izsaukumu.

Mežā ar nelikumīgu šaujameroci

30.novembrī Balvu novadā mežā aizturēja 1973.gadā dzimušu vīrietim, kurš mežā atradās ar neregistrētu medību bisi. Vainīgā persona aizturēta. Uzsākts kriminālprocess.

Atgādinājums

Ziemas riepās uzliki?

Valsts policija atgādina, ka, sākot no 1.decembra līdz pat 1.martam, transportlīdzekļiem, tostarp to piekabēm, obligāti jābūt aprīkoti ar riepām, kas paredzētas braukšanai ziemas apstākļos. Šo ceļu satiksmes noteikumu neievērošanas gadījumā autovadītājam var piemērot sodu 30 eiro apmērā.

Īsumā

Sagaidot Adventu

*Engēļi dzīvo starp mums vienmēr.
Tikai paši tos nepamanām. Diemžēl!
Ikdienu dzīvē kāds nostājas blakus,
Klusus un mierīgus vārdus sakot.*

Balts sniegs, balti ceļi, baltas domas, balts gaidīšanas un atnākšanas laiks. Advents – laiks, kas dots cilvēkam, lai izvērtētu sevi, ieskatoties dziļākajā būtībā. Miera un klusuma laiks, lai ieklausītos savā dvēselē, domās un novērtētu savus darbus. Tās ir četras nedēļas, lai paspētu izdarīt nepadarīto vai pateiktu kādam nepasacīto, pirms brīža, kad pasaulē nāks jauna dzīvība, kas nesīs cilvēkiem ticību, cerību, mīlestību.

Kad saules ir nedaudz par maz un diena - drusku par īsu, Baltinavas Kristīgā skola aicināja visus uz Adventa ieskaņas pasākumu. Tālu ceļu uz šo koncertu mēroja draugi no Rudzātu, Sveķu, Raudas un Palsmanes internātpamatskolām. Ar savu klātbūtni mūs priecēja arī Baltinavas vidusskolas, Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas skolēni, pedagogi un draudzes prāvests I. Vigulis. Skatītāju pulkā bija arī Baltinavas domes priekšsēdētāja L. Silīņa. Pasākuma priekšnesumi savilņoja ikvienu, liekot sirdīm sajūst to, ko ar acīm reizēm saskatīt nevar – cilvēku labvēlību, apkārtējo mīlestību, draudzību un sapratni. Sagatavojoties Jēzus dzimšanas dienai, mēs novēlam atrast laiku, ko varam dāvēt citiem, prieku – neko negaidot preti. Mīlēt ikvienu tādu, kāds viņš ir – neuzspiežot savu viedokli, rūpēties vienam par otru – nevēloties izmainīt, un visiem kopā sagaidīt Ziemassvētku gaismu.

MARIJA SKABA, LILITA LOČMELE, SARMĪTE BUKŠA

Pabalstu cilvēkiem I grupas redzes invaliditāti maksās no valsts budžeta

Ar 2015.gada 1.janvāri pabalstu par asistenta izmantošanu cilvēkiem ar I grupas redzes invaliditāti maksās no valsts, nevis no Eiropas Savienības fondu līdzekļiem, informē Labklājības ministrija (LM).

Iepriekšminēto paredz valdībā apstiprinātie Ministru kabineta Noteikumi par pabalstu par asistenta izmantošanu personām ar I grupas redzes invaliditāti.

Turpmāk minēto pabalstu izmaksās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA). Pabalstu izmaksās vienu reizi mēnesī par iepriekšējo mēnesi, saglabājot esošo pabalsta izmaksas kārtību. Pabalsta apmērs būs līdzšinējā apmērā, proti, 17,07 eiro nedēļā. 2015.gadā pabalstu izmaksai nepieciešami 1,78 milj. eiro.

Tiem cilvēkiem, kuriem Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) pabalsts būs piešķirts līdz 2014.gada 31.decembrim, pabalstu turpinās izmaksāt VSAA, tādējādi nodrošinot esošajiem pabalstu saņēmējiem izmaksu nepārtrauktību.

Atgādinām, ka kopš 2011.gada 1.janvāra pabalstu piešķir un izmaksā NVA. Pabalstu var saņemt cilvēki ar I grupas redzes invaliditāti, kuri nesaņem asistenta pakalpojumu pašvaldībā pilnā apjomā, vai valsts pabalstu invalidam, kuram nepieciešama kopšana. Pabalstu nav tiesības saņemt cilvēkiem, kuri atrodas ilgstošas sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas institūcijā, stacionārā ārstniecības iestādē stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanai vai ieslodzījuma vietā.

Zini un izmanto

Aicina lauksaimniekus iesniegt zemes nomas līgumus reģistrācijai Nomas zemju reģistrā

2014.gada augustā spēkā stājās grozījumi likumā “Par zemes privatizāciju lauku apvidos”, kas ievieša būtiskas izmaiņas darījumos ar lauksaimniecības zemi. Likums papildināts ar lauksaimniecības zemes darījumu izskatīšanas kārtību, deleģējot uzraudzību pašvaldības izveidotai komisijai. Likuma grozījumi lauksaimniecības zemei arī nosaka pirmpirkuma tiesības. Daļa šo būtisko grozījumu ir spēkā jau no 1.novembra, bet atsevišķas normas stāsies spēkā ar nākamā gada 1.jūliju.

Ar 1.novembri viena fiziska vai juridiska persona īpašumā varēs iegūt līdz 2000 hektāriem lauksaimniecības zemes. Pašvaldībām būs tiesības noteikt vienas fiziskās vai juridiskās personas īpašumā esošās lauksaimniecības zemes maksimālo platību savā administratīvajā teritorijā, nepārsniedzot 2000 hektārus. Lauksaimniecības zemes platībā netiks ieskaitīta lauksaimniecības zeme, kuru persona nomā vai par kuru tā saņem vienotos platības maksājumus pēc situācijas uz 2014.gada 1.novembri.

Likuma 30.2 pants, kas regulē pirmpirkuma tiesības uz lauksaimniecības zemi, nosaka, ka, ja lauksaimniecības zemes kopīpašnieks pārdod viņam piederošo zemes daļu, pirmpirkuma tiesības uz atsavināmo lauksaimniecības zemi ir zemes kopīpašniekiem. Šādā gadījumā pirmpirkuma tiesības īstenojamas Civillikumā noteiktajā kārtībā. Šā likuma 28.1 panta pirmajā daļā minētajai personai, kas ir lauksaimniecības zemes nomnieks, ir pirmpirkuma tiesības uz atsavināmo zemi, ja zemes nomas līgums ir reģistrēts attiecīgajā pašvaldībā. Šādā gadījumā lauksaimniecības zemes nomniekam ir pirmpirkuma tiesības arī uz to lauksaimniecības zemi,

uz kuru pirmpirkuma tiesības neizmanto zemes kopīpašnieks.

Izdarītie grozījumi, kas ir spēkā ar 1.novembri, noteic izņēmumus darījumos ar lauksaimniecības zemi. Likuma 28.1 panta, 30.1 panta un 30.2 panta prasības netiek attiecinātas uz lauksaimniecības zemes ieguvējiem, kuru īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esošā lauksaimniecības zemes platība darījuma noslēgšanas brīdī un pēc darījuma kopā nepārsniedz 10 hektārus fiziskajām un 5 hektārus juridiskajām personām. Tas nozīmē, ka ģimene savas piemājas saimniecības vajadzībām varēs iegādāties līdz 10 hektāriem zemes un tās īpašniekam nebūs nepieciešama nedz atbilstoša lauksaimnieciskā izglītība, nedz jāapliecina, ka zeme tiks izmantota lauksaimnieciskajā darbībā, nedz arī jāatbilst pārējām prasībām. Iepriekšminēto pantu prasības netiks attiecinātas uz maksātspējas procesā iegūstamu lauksaimniecības zemi; mantošanas ceļā iegūstamu lauksaimniecības zemi; valsts vai pašvaldību funkciju nodrošināšanai nepieciešamo lauksaimniecības zemi, kā arī

regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Ar 1.novembri spēkā stājies norma par lauksaimniecības zemes nomas līgumu slēgšanu rakstveidā vismaz uz pieciem gadiem. Pašvaldībai ir pienākums izveidot Lauksaimniecības zemes nomas līgumu reģistru. Kārtību, kādā zemes nomnieks vai iznomātājs informēs pašvaldību par noslēgtajiem zemes nomas līgumiem, Ministru kabinets vēl nav noteicis, bet Zemkopības ministrija ir sniegusi informāciju par kārtību, kādā zemes nomnieks vai iznomātājs pašvaldību informē par noslēgtajiem lauksaimniecības zemes nomas līgumiem.

□ Pašvaldībām jāizveido Zemes nomas līgumu reģistrs. Balvu novadā Lauksaimniecības nomas zemju reģistru uzturēs pašvaldības Īpašumu apsaimniekošanas un tehniskā nodrošinājuma nodaļa.

□ Zemes nomnieks vai iznomātājs pēc zemes nomas līguma noslēgšanas lauksaimniecības zemes nomas līguma atvasinājumu iesniedz personīgi vai sūtot pa pastu Īpašumu apsaimniekošanas un tehniskā nodrošinājuma nodaļai Bērzpils ielā 1A, Balvos, vai nosūtot uz e-pastu: dome@balvi.lv.

□ Zemes lietu speciālisti, saņemot zemes nomas līguma atvasinājumu (apliecinātu kopiju), izdara atzīmi uz lauksaimniecības zemes nomas līguma atvasinājuma par reģistrēšanu Balvu novada Lauksaimniecības zemes nomas līgumu reģistrā.

□ Ja zemes nomas līgumā, kas reģistrēts Balvu novada Lauksaimniecības zemes nomas līgumu reģistrā, tiek izdarītas izmaiņas līguma būtiskajās sastāvdaļās vai zemes nomas līgums tiek laužts vai izbeigts ar tiesas nolēmumu, zemes nomniekam vai iznomātājam par to jāinformē pašvaldība.

□ Pašvaldība ir tiesīga reģistrēt Lauksaimniecības zemes nomas līgumu reģistrā arī tos zemes nomas līgumus, kas noslēgti pirms šā gada 1.novembra.

Ar 1.novembri viena fiziska vai juridiska persona īpašumā varēs iegūt līdz 2000 hektāriem lauksaimniecības zemes.

saskaņā ar Publiskas personas mantas atsavināšanas likuma 4.panta ceturtais daļas 3., 4., 7. un 8.punktu; darījumiem ar lauksaimniecības zemi starp laulātajiem, pirmās un otrās pakāpes radniekiem un lauksaimniecības zemi, kas tiek atsavināta zemes konsolidācijas procesā saskaņā ar zemes pārvaldību

Veiksmes prognoze

2.decembris. Ja gribi gūt apkārtējo atzinību un panākumus darbā, tad šodien centies paspīdēt sabiedrībā. Šodien tas būs vieglāk izdarāms nekā citā dienā, iedarbosies ne tikai Tava gudrība, fiziskais spēks vai inteliģence, bet pat jaunā šallīte vai sirsniņgais smaids. Sirdslīdēt gan neiet tik rožaini. Pārpratumi vai kāda muļķīga rīcība var sabojāt attiecības.

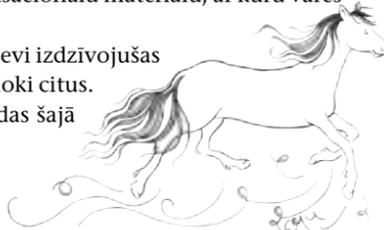
3.decembris. Līdz plkst. 14.31 tāpat kā vakar vēl vari izcelties uz apkārtējo fona un gūt panākumus. Tomēr atceries, ka pārliecināt kolēģus vai darījuma partnerus par savu uzskatu pareizību būs tikpat kā neiespējami. Tāpat vari saskarties ar nepatīsmu vai izkropļotu informāciju.

4.decembris. Garlaicīgā ceturtdiena, kad kā slogs būs gan ikdienas darbi, gan pat savi bērni vai mājdzīvnieki. It sevišķi vakarpusē viņi var mēģināt savus degunus bāzt ne tikai Jūsu darišanās, bet pat Jūsu dokumentos vai pat elektrības kontaktos. Vienīgi žurnālisti šodien varēs kliegt ‘urrā’, jo būs izrakuši kādu sensacionālu materiālu, ar kuru varēs nošokēt sabiedrību.

5.decembris. Ja sen jūties kā putns, kas iesprostots būrī, vienalga, vai tās ir sevi izdzīvojušas attiecības, vai nevēlams darbs, raujies beidzot brīvībā! Nemokies pats un nemoki citus. Pacenties gan to izdarīt pēc iespējas mierīgāk, bez skandāliem. Tukšās stundas šajā piektdienā no plkst. 9.45 līdz 13.28.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī www.vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts		Diena	
T 3.12	Skaidrs -5	Mākoņains -2	
C 4.12	Skaidrs -6	Skaidrs -3	
Pk 5.12	Apmācies -3	Mazrīkoņains, relievs sniegs -2	
S 6.12	Skaidrs -6	Mākoņains -2	

Līdzjūtības

Tas nevar būt, ka dzīves gājums
pārtrūcis,
Tas nevar būt, ka dzīsis debesjums.
Daudz skaistu atmiņu no tevis

palicis
Un tik daudz siržu, kas pēc tevis
skums.

Vispatiesākā līdzjūtība sievai
**Tatjanai Začestei, bērniem Santai
un Intaram**, vīru, tēti **ĒVALDU
ZAČESTU** kapu kalniņā pavadot.
Baltinavas MMS kolektīvs

Cik pasacīts tev, tik ir,
Nu sarunāties ar tevi
Būs – klausīties pašam sevī
Un atmiņu lappuses šķīrt.

(Z.Purvs)

Kad balta svece izraud savu sāpi un
pār ziediem list rūgtas atvadu
asaras, izsakām visdziļāko līdzjūtību
**Intaram Začestam, māmiņai un
māsai**, pavadot tēti **ĒVALDU** kapu
kalniņā.

Klasesbiedri un audzinātāja Leontina

Kad vakaram tavam neaust vairs
rīts,

Kad mūžības gājieni tev iezvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
Kur saule nekad vairs nenoriet.

Skumju un atvadu brīdī izsakām
patiesu līdzjūtību **Tatjanai un
tuviniekiem**, vīru, tēvu **ĒVALDU
ZAČESTU** mūžības ceļā pavadot.
Baltinavas vidusskolas kolektīvs

Ir nolūzis dzīvības koks,
Par velti liktenim taujāt...

Ir jāiededz cerību svece
Un jālūdz, lai atkal jums saujā
Dievs ieliktu spēku dzīvei

Pār sāpēm, kas pacelties liek.
Skumju brīdī vispatiesākā līdzjūtība
**Tatjanai, Santai, Intaram
un pārējiem tuviniekiem**, miļo
vīru, tēvu **ĒVALDU** mūžībā pavadot.
Bukšu ģimene Odumova

Cik pasacīts tev, tik ir,
Nu sarunāties ar tevi
Būs – klausīties pašam sevī
Un atmiņu lappuses šķīrt.

(Z.Purvs)

Mūsu patiesa līdzjūtība **Tatjanai
Začestei ar ģimeni**, vīru, tēvu
ĒVALDU ZAČESTU pāragri
zaudējot.
Ināra, Toņa, Inga, Venīte Z.,
Silvija G., Venīte R., Edgars

Paliek tik daudz vēl nepateiktā
No dzīves izjustā,
Tik daudz vēl nepaveiktā
No mūža cerētā.

(V.Kokle-Liviņa)

Šajā smagajā brīdī izsakām
visdziļāko līdzjūtību **Tatjanai,
Santai, Intaram**, miļo cilvēku -
VĪRU, TĒTI - mūžībā pavadot.
Jermacāns, Ļvovi, Tabori,
Maksimovi

Pērk

Pērk bojātus elektromotorus.
Tālr. 25602554.

SIA "LATVIJAS GAĻĀ" **iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus**. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. **28761515**.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. **20207132**.

SIA RENEM P
**iepērk
jaunlopus, liellopus,
aitas, cūkas.**
ELEKTRONISKIE SVARI.
Tālr. **65329997, 29485520,
29996309, 26373728, 26393921**

Z.s "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. **29411033**.

SIA "AIBI" **pērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus, cūkas.**
Labas cenas! Samaksa tūlītēja.
Tālr. **26142514, 20238990**.

SIA "Sendija" pērk LAPKOKU,
SKUJKOKU TARU, MALKU,
PAPĪRMALKU. Cirsmaš ipašumā.
Tālr. 29495199.

Balvos! Pērk mežus, cirsmaš
(retināšanas). Tālr. 29100239.

Pērk zemi ar mežu.
Tālr. 26350060.

Pērk zarus kaudzēs pie ceļa un
nomaļus zāgētāvās
Tālr. 29199067.

Par vislabākajām cenām pērk mežu
ipašumus un cirsmaš. Maksā vairāk
nekā zviedri, dāņi.
Tālr. 26287511.

SIA "MVR LUX" pērk cirsmaš.
Piedāvājam labu samaksu.
Tālr. 20111116.

Pērk un nomā zemi. Tālr. 29199444.

Pērk visa veida mežus, zemes.
Tālr. 29764751.

Pērk kases aparātu.
Tālr. 29478258.

Pērk 3-fāzu līdzstrāvas metināmo
ģeneratoru. Var ar defektiem.
Tālr. 29445889.

Pārdod

PĀRDOD AKMEŅOGLES -
40kg maiss - EUR 7,20
KŪDRAS BRIKETES
25kg maiss - EUR 4,20
(Visas cenas bez PVN). Piegāde.
Kubuli, Kalna 9.
Tālr. **28696738, 26291938**.

5.decembrī veikala "Supernetto"
telpās pārdos Igaunijā ražotu gultas
veļu, spilvenus, segas.

Pārdod Šarolē telites un bullišus.
Tālr. 29332209.

Pārdod nobarotas cūkas.
Tālr. 26559632.

Pārdod sivēnus.
Tālr. 28762648.

Pārdod grūsnu teli. Atnesisies
janvāra vidū.
Tālr. 26616254.

Pārdod māju pilsētā.
Tālr. 27887243.

Pārdod dzīvokli Gulbenē
(izremontēts). Tālr. 28323112.

Pārdod māju Balvos, Baznīcas 30.
Tālr. 22169572.

Pārdod māju, zemi. Balvi - 4km,
asfalts 30 m, Bērzkalnes pagastā.
Tālr. 27408790.

Pārdod lopbarības miltus.
Tālr. 29332209.

Pārdod malku.
Tālr. 29332209.

SIA "KALNA NAMI" pārdod gan
svaigi zāgētu, gan sausu
kokmateriālu.
Komplektē pasūtījumus.
Iespēja kokmateriālu taisnot vai
kalibrēt.

Iespēja tos impregnēt un apstrādāt
ar pretuguns aizsargastāvu.
Iespējama piegāde.
Tālr. 29477088, Pēteris,
26370942, Ivans.

Pārdod Mazda 626, EUR 300.
Tālr. 25354930.

Apsveikums

**ISRK "MEDŅEVA" invalīdu
biedrība ir kopā ar visiem un
sveic Starptautiskajā invalīdu
dienā!**

Vēlam stipru veselību, saules siltumu,
Dieva svētību, zemes spēku, zvaigžņu
spožumu un vāveres veiklību visos
darbos!

Sludinājumi

SIA "Rēzeknes veselības
aprūpes centrs" (poliklīnika)
18.Novembra ielā 41, Rēzeknē,
sertificēta zobu protezēšanas
nodaļa IZGATAVO **izņemamās
un neizņemamās zobu
protēzes**, kā arī **protēzes no
elastīgās plastmasas**.
Izgatavošanas laiks minimāls,
zemākās cenas Latgales
reģionā.
Tālrunis uzziņām - **64622473**.

ООО "Резекнес veselības aprūpes
centrs" (поликлиника) ул.18.Ноября
41, Резекне, сертифицированное
зубопротезное отделение ИЗГОТАВ-
ЛИВАЕТ съёмные и несъёмные
зубные протезы, также изготов-
ливает протезы из эластичной
пластмассы.
Самые низкие цены в
Латгальском регионе, срок
изготовления мини-мальний.
Справки по тел. **64622473**.

**SIA "Kalna nami" un SIA "Igaunis" aicina visus esošos
un bijušos darbiniekus uz atkal kopā redzēšanos svētku
noskaņās 2014.gada 29.decembrī.**

Pieteikties pie Pētera, tālr. 29477088, e-pasts: peteris@igaunis.lv

Pazaudēts

Rugājos nozaudēta auto numurzīme BZ-44. Atlīdzība garantēta.
Tālr. 26287511.

28.novembra vakarā autoostas teritorijā pazaudēts telefons *Nokia* (gaiši
zils). Atlīdzība. Zvanīt. 26462380.

Pateicība

Visirsnīgākais paldies terapijas nodaļas kolektīvam,
dakteriem J.Vancānam, S.Pužulei, prāvesta I.Vigulim,
psalmu dziedātājam, ērģelniekam Haraldam,
saimniecītei L.Loginai, znotam Andrim, Baltinavas
ēdnīcas kolektīvam, visiem radiem, kaimiņiem, kuri
atbalstīja skumjajai dzīves brīdī, **Domicellu Kuļšu**
pavadot mūžībā.

MEITA AR ĢIMENI

Dažādi

Apģērbu, paklāju tīrīšana.
Tālr. 29383776.

Veikalā "LUBAVAS STYLE",
Tautas 1, JAUNS PIEVEDUMS!

IZPĀRDOŠANA!
Mazlietotiem apģērbiem 50% atlaide.
Partizānu 14.

Autoskola "Delta 9V" Balvos, Ezera
3a, uzsāk kursantu uzņemšanu
B kategorijas kursiem.
Braušanas apmācība ar **Golf 6**.
Tālr. 29208179.

Veikalā "Dauteks" **JAUNS
PIEDĀJUMS: "Laumas"** apakšveļai;
"Utenas" rūpnīcas ražotai kokvilnas
trikotāžai; * gultas veļai.
Balvos, Brīvības 46b. Tālr. 64521440.

Piegādā smilti, granti, šķembas.
Ceļu remonts, būve.
Tālr. 29208179.

**PIEDĀVĀ JURIDISKOS
PAKALPOJUMUS. Konsultācijas
bez maksas. Tālr. 28356518.**

Guļošanai vecmāmiņai vajadzīga
aprūpētāja Balvos. Tālr. 26055536.

Piedāvā darbu

Bērzpils pagasta zemnieku saimniecībā vajadzīgs
STRĀDNIEKS fermā.
Tālr. 26548350, 26470859.

Abonējiet

2015.gadam

Abonē "Vaduguni" 2015.gadam
līdz 22.decembrim un
dāvanā saņemsi
"Vaduguns" kalendāru!

Sēru ziņa

Teiksmainajā Burtņiekā pēkšņi esam zaudējuši
mīlo vīru un tēti

JĀNI AKULI
* 10.10.1949. † 26.11.2014.

Atvadīsimies **5.decembrī plkst. 10.00** Rūjienas kultūras namā, Upes ielā 9, Rūjienā. Tuvāko radu, draugu un kolēģu lokā Jāni zemes klēpi guldīsim **plkst. 15.00** viņa dzimtajā pusē Balvu novada, Krišjāņu pagasta Putrānu kapos.

Gita un meitas

Līdzjūtības

Man nogura dvēselīte,
Šai saulē dzivojot.
Dod, Dieviņi, vieglu dusu,
Baltā smilšu kalniņā.

Izsakām līdzjūtību **Mairitai un Ilmāram ar ģimeni, TĒVU, SIEVASTĒVU, VECTĒTIŅU** mūžībā pavadot.
Bijušie Rugāju mežniecības kolēģi

Raud... Balta svece raud.
Istabā viens stūrītis kluss.
Nav vairs manu soļu,
Apklususi mana balss.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Mairitai un Ilmāram Štāliem, pārējiem tuviniekiem, MIERVALDI KALNIETI** mūžības ceļā pavadot.
MMK "Mieriņi"

Kad vakaram tavam neaust vairs
rīts,

Kad dzīves gājieni tev iezvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
Kur saule nekad vairs nenoriet.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **piederīgajiem un tuviniekiem, ANDREJU RANCĀNU** mūžības ceļā pavadot.
Mājas iedzīvotāji

Ļauj pie tavām mīlām rokām
Vēl tik mirkli galvu glaust...
Cauri palsaī sāpju miglai
Senos saules rītus jaust.

(A.Krūklis)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Anitai Pitkevičai un tuviniekiem, MĀMIŅU** pēdējā gaitā pavadot.
SIA LLKC Balvu konsultāciju biroja kolektīvs

Tā aiziet mūsu mīļie,
Aiziet no ikdienas rūpēm
Mierā un klusumā prom,
Paliek vien dvēseles gaisma.

(A.Elksne)
Skumju brīdī esam kopā ar **Jums, Anit, Madara, Kristap, un tuviniekiem, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU** aizsaulē aizvadot.
Edgars Kivkucāns ar ģimeni

Sedz, Dieviņi, zvaigžņu sagšu,
Klāj mākoņu paladziņu.
Apklusuši mātes soļi,
Dzīves ceļu staigājot.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību bērniem **Jurim, Anitai, Inesei ar ģimenēm, māmiņu, vecmāmiņu LEONTINU SVELPI** mūžībā pavadot.
Aloizs, Ainārs, Bronislava, Valentīna, Bundžu, Mičuļu un Stepiņu ģimenes

Mūža vakars krēslas spārnēm
Tumsu auž un zvaigznes dedz.
Un pār gadiem aizgājušiem
Lielais miers nu sagšu sedz.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Inesei Svelpei, MĀMIŅU** mūžībā pavadot.
PII "Pīlādītis" kolektīvs

Tu savus gadus kamolā satini
Ar dzīpariem siltiem un mīļiem,
Labus vārdus mums dzīvei atstāji
Un aizgāji līdz mūžības vējiem.

(A.Āre)
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Inesei Svelpei un tuviniekiem, pavadot mūžības ceļā mīlo MĀMIŅU.**
Balvu PII "Pīlādītis" 10.grupas bērni un vecāki

Tavs mūžs kā dziesma izdziedāts,
Kā krāsains dzīparis izadīts,
Ar rūpēm, raizēm nodzīvots,
Nu zemes mātes klēpim dots.

Mūsu klusa, patiesa līdzjūtība **Māra Pitkeviča ģimenei**, izvadot **SIEVASMĀTI, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU** kapu kalniņā.
Krusttēva Boļeslava ģimene

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz
pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu,
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā, lai tev palīdzēt spētu.

Skumju un atvadu brīdī izsakām patiesu līdzjūtību **Inesei Svelpei, MĀMIŅU** pavadot kapu kalniņā.
Ivanovu ģimene

Dvēselīte dodas dusēt nogurusi
klusī,
Gaismu apkārt starojusi, aizslīd
prom uz saules pusi.

Krusta zimi pārmetusi - pasaulei un bērnu bērniem,
Aiziet dvēselīte klusi, klusi.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Anitas un Māra Pitkeviču ģimenei**, māti, sievasmāti un vecmāmiņu **LEONTINU SVELPI** mūžībā pavadot.
SIA "Nita AM" strādājošie

Uz tava kapa klusi kritīs sniegs
Un naktis zvaigznes saltu gaismu
lies.

Tā gaisma, kura tavas sirds ir dota,
Vēl ilgi, ilgi ar mums kopā ies.
Izsakām līdzjūtību **Lienei Čugurovai, VECMĀMIŅU** kapu kalniņā pavadot.
Internāta skolotāji, Violenta

Līdzjūtības

Zeme, zeme tev šodien
viens ceļinieks vairāk...

(V.Vācietis)
Mūsu klusa līdzjūtība **Velai Zaharānei un Elitai Jeromānei ar ģimenēm**, negaidīti guldot zemes klēpi māsas vīru, krusttēvu **JĀNI AKULI** un māsas vīru **JĀNI GUSEVU.**
A.Pulkstene, L.Krilova, Z.Jefimova, J.Baranovs

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.

Mūsu patiesa līdzjūtība **Ivetai Āboliņai ar ģimeni, VECMĀMIŅU, VECVECMĀMIŅU** mūžībā pavadot.
Kristīne, Marija, Aleksandrs, Antons

Balts eņģelis atnāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz,
Tur baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.

Skumju brīdī izsakām patiesu līdzjūtību **Jekaterinai Kokorevičai, BRĀLI** guldot zemes klēpi.
A/S "Balvu Enerģija" darbinieki

Tas visskumjākais brīdis, kad mīļa
sirds

Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un
stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās
mirkst

Un tukšas kā klajums kļūst mājas.
(A.Vējāns)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Solvitai Porietei ar ģimeni**, atvadoties no mīļās vecmāmiņas **MARIJAS ĻVOVAS.**
Kolēģi no "Mans mazais"

Cik tukšs un kluss nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt,
Kurš grūtā brīdī pienāks klāt?
Neviens tik tuvs vairs nebūs,
vecomāt.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **tuviniekiem**, pavadot māti, sievasmāti, vecmāmiņu, vecvecmāmiņu **MARIJU ĻVOVU** mūžībā.
Mārite, Juris

Nu ar Dievu palieciēt,
Mani balti bāleliņi,
Neiešu vairs šai ciemā
Jūsu durvis virināt.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Andrim, Dzintrai un pārējiem tuviniekiem**, tuvu un mīlu cilvēku - **IMANTU VILCIŅU** - smiltajā pavadot.
Imants, Jānis, Regīna, Zigrīda

Tas visskumjākais brīdis, kad brāja
sirds

Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un
stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās
mirkst

Un tukšas kā klajums kļūst mājas.
(A.Vējāns)

Skumjajā atvadu brīdī izsakām patiesu līdzjūtību **Andrejam Vilciņam ar ģimeni un tuviniekiem**, mīlo brāli **IMANTU** mūžības ceļā pavadot.
Baiba, Irēna, Vitālijs, Aleksandrs, Ivars, Ilgvars

Atvadu vārdi

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds.
(J.Silazars)

Atvadu vārdi ĒVALDAM ZAČESTAM

(09.10.1955. – 01.12.2014.)

Šie mirkļi atnāk negaidīti un skarbi. Ziņa, ka mūžībā aizgājis kolēģis **Ēvalds Začests**, lika brīdī paklusēt un atcerēties.

Ēvalda Začesta dzīves gājums aizsākās 1955.gada 9.oktobrī Baltinavas pagasta Čudarīnes ciema "Kaktiņu" mājās Marijas un Boļeslava Začestu ģimenē. Visu mūžu pavadījis Baltinavas pusē, kur apprecējies un uzaudzinājis divus bērnus - dēlu Intaru un meitu Santu.

Pēc Rankas profesionāli tehniskās skolas beigšanas uzsācis darbu gaitas p. s. "Baltinava" kā meliorators. Taču Ēvaldu interesēja radiotehnika un viņš pašmācības ceļā apguva sarežģītas shēmas, strādāja dispečerdiensētā, bija radiotehniķis, prata atdzīvināt dažādus radio aparātus un vēlāk - arī datortehniku. Viņš bija pirmais Baltinavā, kurš iegādājās datoru. Ar savu padomu un prasmīgajām rokām baltinaviešiem izgatavoja TV antenas, apskaņoja pasākumus, apgaismoja diskotēkas kultūras namā, šī aparatūra tika radīta un izgatavota ar paša Ēvalda prasmīgajām rokām.

No 2003. gada līdz šim strādāja Baltinavas novadā kā datorspeciālists. Baltinaviešu un darba kolēģu atmiņās paliks viņa optimisms, labestība, atsaucība, prasme uzklaut, palīdzēt vai dot padomu.

Dziļi sērojam par kolēģa aiziešanu **Mūžībā un izsakām visdziļāko līdzjūtību ģimenei – sievai Tatjanai, bērniem Santai un Intaram un pārējiem tuviniekiem.**

BALTINAVAS NOVADA DOMES
KOLEKTĪVS

Pāri sirmām kapu priedēm
Pāršalc tavas dzīves stāsts.
Pāri darbam, sāpēm, ilgām
Baltu, vieglu smilšu klāsts.

Izsakām dziļu līdzjūtību un skumjās esam kopā ar **Andri, Dzintru, Annu**, no brāja **IMANTA VILCIŅA** atvadoties.
Circeņu ģimene, Domīte, Jānis, Lucija, Marija, Leontīna

Tu aizej prom pa baltu ziemas ceļu.
Uz mūžību! Šalc egle, priede, bērzs.
Un kādas mīlas, tuvas mājas durvis
Nekad vairs tavas rokas neatvērs.
(N.Dzirkale)

Lai mūsu līdzjūtības vārdi palīdz pārvarēt sāpju smagumu **Andrim Ločmelim ar ģimeni, MĀMIŅU** mūžībā pavadot.
Circeņu ģimene

Paliek tavs darbīgais gājums,
Tik auglīgu mūžu jau neizdzēs riets,
Caur bērniem un mazbērniem būs
turpinājums

Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.
(M.Bendrupe)

Sāpju un atvadu brīdī esam līdzās un izsakām patiesu līdzjūtību **Jurim Ločmelim un tuviniekiem, MĀTI** mūžības ceļā pavadot.
Darbabiedri

Kaut ir apklususi šūpla dziesma
tava,

Tu man vienmēr esi visur klāt,
Jo es jau esmu tavas elpas daļa,
Tavas dzīves dzīve, mīlo māt.

Izsakām dziļu līdzjūtību **Andrim Ločmelim ar ģimeni un pārējiem piederīgajiem, MĀMUĻU** smiltainē pavadot.
Andis, Ilze

Tas ir visskumjākais brīdis, kad mīļa
sirds

Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un
stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās
mirkst

Un tukšas kā klajums kļūst mājas.
(A.Vējāns)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Andrejam Ločmelim ar ģimeni, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU** pavalto Mūžības ceļu pavadot.
Bruno ar ģimeni

Tu esi katram viena, tikai viena,
Pie kuras kā pie saules bērni turas
klāt.

Un tāpēc ir tik grūti, zaļām skujām
birstot,
Uz mūžu smagai zemei tevi atdot,
māt!
(V.Zariņš)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Andra Ločmeļa ģimenei, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU** mūžībā pavadot.
Verjanovu ģimenes

Laiks apstājas ar skarbu piesitienu,
Nav rītdienas, ir tikai vēju balss...

Un kādai mīļai, labai sirdij
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Teiv, Taņa, un tuviniekiem**, pavadot vīru **ĒVALDU** mūžības ceļā.
Vokālais ansamblis

Kāpēc tā bija jānotiek?
Tu aizgāji un paliku es viena.

Kāpēc man vienai tumsā jāpaliek,
Ja apkārt staro gaiša diena?
Mūsu visdziļākā līdzjūtība un mierinājuma vārdi klases audzinātājam **Tatjanai Začestei**, pavadot vīru **ĒVALDU** pēdējā gaitā.
7.klases audzēkņi, vecāki

Vaduguns
Indekss 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKĪNU KONTS
A.S. SEB BĀNKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**
D.DIMITRIJEVA
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T.64522126
Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājas lapa: www.vaduguns.lv
Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespiests SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 4001